

Īsziņas

Aizlūgums par Rugājiem

18.novembrī pulksten 12 Augustovas Svētās Elizabetes Romas katoļu baznīcā notiks svētku dievkalpojums un aizlūgums par Rugāju novadu. Pirms svētās Mises pulksten 11.20 garīgās mūzikas koncerts.

Iekārto hokeja laukumu!

LTV Tautas sports kopā ar a/s "Aldaris" rīko akciju "Iekārto savu hokeja laukumu!", kuras mērķis ir sniegt atbalstu aktīvistiem un sporta entuziastiem, kas vēlas sakārtot, atjaunot vai izveidot atklātos hokeja laukumus Latvijas reģionos. Palīdzību sniegs laukuma un apmaņu sagatavošanai, vārtu uzstādīšanai, apgaismojumam un citām praktiskām lietām. Kopējais atbalsta fonds, ko dāvā a/s "Aldaris", ir 10 000 eiro. Pieteikuma anketu elektroniski var aizpildīt līdz 19. novembrim un atrast www.ltvsports.lv un www.aldaris.lv.

Slimnīcai simtprocentīga kvotu izpilde

Nacionālā veselības dienesta (NVD) apkopotie dati par šī gada deviņiem mēnešiem liecina, ka valsts apmaksāto ambulatoro veselības aprūpes pakalpojumu kvotā šogad iekļāvušās tikai divas slimnīcas. Vislabāk ar kvotas izpildi veicas Rīgas dzemdību namam, kas apguvis 91% no valsts piešķirtā finansējuma ambulatoriem pakalpojumiem, un Tukuma slimnīcai - 92%. Četrās slimnīcās, tostarp Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībā, kvotu izpildes rādītājs ir tieši 100%. Pārējās 19 slimnīcās, kas noslēgušas līgumu ar NVD par valsts apmaksātu ambulatoro pakalpojumu sniegšanu, gadam paredzēto kvotu pārsniegušas.

Aicina pieteikties

Balvu teritoriālās invalīdu biedrības domubiedru grupas vadītāja Marija Duļbinska aicina pieteikties bērnu invalīdu ar smadzeņu bojājumiem (autisms, Dauna sindroms, cerebrālā trieka) vecākus, kuriem interesē bērnu garīgā izaugsme un veselības stāvokļa uzlabošana. Ja ir vēlme mainīt savu bērnu, uzlabot arī savu dzīves kvalitāti, piesakieties (mob. 28347903). "Nāciet, aktīvi strādāsim un to darīsim kopā!" aicina Marija Duļbinska.

Saņēmu apbalvojumu

"Sudraba pūces" laureāte kopā ar mammu. Saņēmusi godpilno apbalvojumu, Kristiāna Timoškāne atzina, ka jutās pārsteigta: "Līdz pēdējam brīdim neticēju, ka balvu saņemsu tieši es." Kristiāna atklāja, ka skolas gadus atceras labprāt, īpaši jaukas atmiņas saglabājušās par klases audzinātāju Ingu Kleini un sirsnīgo latviešu valodas skolotāju Ruditi Priedeslaipu. Kristiāna jūtas apmierināta arī ar studiju vietas izvēli Vidzemes Augstskolas Tūrisma un viesmīlības vadības fakultātē, kur apgūst tūrisma organizāciju un vadību. "Studēt ir ļoti interesanti. Par saņemto apbalvojumu gan saviem kursabiedriem vēl neesmu stāstījusi," atklāja jaunie. Foto: Z.Lielbārdis

Aizvadītajā piektdienā Balvu Valsts ģimnāzijā, turpinot bijušās direktora vietnieces Veronikas Spridzānes aizsākto tradīciju, jau piekto reizi pēc kārtas pasniedza balvu par izciliem rezultātiem centralizētajos valsts eksāmenos "Sudraba pūce". Šoreiz par sudraba nozīmītes laureāti kļuva aizvadītā gada absolvente Kristiāna Timoškāne, kuras centralizēto eksāmenu vidējais rezultāts sasniedza 84,3%. "Sudraba pūci" par ilggadīgu un godprātīgu darbu piešķir arī bijušajai bioloģijas skolotājai Ainai Breidakai, kura Balvu Valsts ģimnāzijai veltījusi 33 darba gadus, bet tagad atrodas pelnītā atpūtā.

Pateicības par izcilie rezultātiem centralizētajos eksāmenos piešķir arī aizvadītā mācību gada absolventiem, tagad studentiem Kristīnei Šmiukšei, Kristīnei Antonovai, Artūram Pušpuram un Evitai Mačai. Savukārt novada Izglītības kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Nora Apine, sakot 'paldies' par tik labu bērnu audzināšanu, pasniedza pateicības šo absolventu vecākiem. Sirsnīgus atzinības vārdus izpelnījās arī bijušo skolēnu klases audzinātājas Inga Kleina, Gaida Fengāne un Ārija Andrejeva.

Suminot absolventus un viņu vecākus, I. Paidere vēlēja: "Lai Jūs visus dzīvē pavada atziņa, ka ir, kas meklē, pietur, gaida, saprot un līdzpārdzīvo..., lai vecākiem spēks būt sargeņģeļiem, atbalstītājiem un iedvesmas avotiem saviem bērniem arī turpmāk un lai skolotāji rod spēku turpmākajam darbam, redzot jūtos tik izcilus sava darba rezultātus!"

Īpašu veltījumu saviem bijušajiem skolas biedriem bija sagatavojuši

teātra pulciņa "Pipariņš" dalībnieki, katram no viņiem veltot īpašu, ar izvēlētu profesiju saistītu teatralizētu uzvedumu. Viņu izpildījumā izskanēja sirsnīgi ārsta profesijai veltīti vārdi, kam savu dzīvi nolēmušas veltīt Evita Mača un Kristīne Šmiukše. Pieminot žurnālista un fotogrāfa Akaša labos darbus, "Pipariņa" dalībnieki slavina žurnālista profesiju, ko apgūst Kristīne Antonova. Savukārt Dānijā multimediju un komunikācijas zinātni studējošo Artūru Pušpuru teātra pulciņa dalībnieki salīdzināja ar "Apple" dibinātāju Stīvu Džobsu. Izspēlējot brāļu Kaudziņu dzīvesstāstu, kuri ar savu ikdienas darbu, interesi par izglītību, kultūru, Latvijas attīstību, atklāja skolotāja - latvieša būtību, "Pipariņa" dalībnieki sumināja "Sudraba pūces" saņēmēju, bijušo bioloģijas skolotāju Ainu Breidaku, kura diemžēl pasākumā nevarēja ierasties. Ar jaukiem priekšnesumiem klātesošos iepriecināja arī deju studijas "Di dancers" dejotāji, skolas jauktā kora zēnu sastāva dziedātāji, Aijas Nagles vadītais vokālais ansamblis un vokālā pedagoga Viktora Bormaņa audzēkņi.

Kristiānas māmiņa Antra Ločmele neslēpa prieku par meitas panākumiem. Lai gan balva viņai sagādāja pārsteigumu, Antra apgalvoja, ka par meitas sekmēm nekad nav bijis jāraizējas: "Kristiāna vienmēr bijusi ļoti patstāvīga, ar lielu atbildību sajūtu un labi mācījies kopš 1.klases." Viņa ļoti pateicīga arī skolai. "Atsauksmes par Balvu Valsts ģimnāziju vienmēr bijušas tās labākās. Domāju, ir svarīgi, lai skolā prasības būtu augstas, jo tas jauniešiem atvieglo iestāšanos augstskolā un turpmākās studijas. Arī jaunākais dēls, kurš šobrīd mācās Balvu pamatskolas 6.klasē, noteikti nākamgad turpinās mācības Balvu Valsts ģimnāzijā," apņēmību pauda Kristiānas māmiņa.

I.Tušinska

Nākamajā
Radugunī

● Inspektori reaģē uz sūdzībām
Par ķīmisko līdzekļu
pielietojumu

● Strādā apzinīgi un no sirds
Sētnieku stāstī

"Rūķiņos"
gatavo
garšīgu
maltīti.

12. lpp.

Mājās pat sienas
palīdz!

4. lpp.

Vārds žurnālistam

“Vaduguns” oktobra numuros rakstīju par izsisto pieturvietas aizsargstiklu Balvos, Raiņa ielā, un pilsētas parkā nolauztajiem jauniestādītajiem kociņiem. Dažkārt domāju, - kādēļ, piemēram, Valmierā, kur nodzīvoju četrus gadus un uz kuriem joprojām regulāri dodos atpūsties, iedzīvotāju attieksme pret pilsētā paveiktajiem labajiem darbiem ir krietni citādāka? Protams, katrā sabiedrībā ir cilvēku grupas, kuriem sasis, nojaukt un salauzt sagādā baudu, tomēr Valmierā cilvēki ir priecīgi. Viņi savu pilsētu mīl. Nesen dzirdēju vārdus, ka Latvija ir pārāk maza, lai šeit notiktu tik daudz nevēdību. Pilsētu mērogā arī Balvi nav megapole, tomēr stulbuma mūsu pilsētā netrūkst. Balvi šķiet akurāta un eiropiska mazpilsēta. Gribētos, lai to saprot un savā attieksmē pietāti pret savu dzīvesvietu demonstrē arī visi pilsētas iedzīvotāji.

Artūrs Ločmelis

Latvijā

Nievā Latvijas zemniekus, slavē padomju iekārtu. Politiķis Jānis Urbanovičs (“Saskaņas Centrs”), bijušā Krievijas prezidenta Dmitrija Medvedeva padomnieks Igors Jurgens un Juris Paiders “Baltijas forumā” atklāja trešo kopīgi rakstīto grāmatu “Nākotnes melnraksti”. Tajā slavēta padomju vara un komunistu partija, kas, kā rakstīts grāmatā, “jo seviski rūpējusies par tautas materiālā un kultūras līmeņa pacelšanu”. Savukārt pirmskara Latviju grāmatas autori sauc par atpalikušu agrāru zemi, kas nodarbojas ar sīko rūpniecību un to darīja ar atpalikušu tehniku. Par laimi, kā norāda autori, Padomju Savienība nāca ar piegādes plāniem un izrāvienu ražošanu. “Baltijas forumu” un tāpat arī šīs grāmatas izdošanu jau kārtējo gadu atbalstīja “Latvijas dzelzceļa” meitas uzņēmums “LDz Cargo”.

Jaunas mašīnas par teju trīsreiztām tūkstošiem. Saeimas Kanceleja izsludinājusi atklātu konkursu par autotransporta iegādi Saeimas autobāzei. Par kopējo summu 299 000 latiem plānots iegādāties deviņas jaunas vieglās automašīnas un divus autobusus ar 19 pasažieru vietām. Autobāzes atjaunošana, iegādājoties ekonomiskākas automašīnas, ļaus samazināt degvielas un autoparka uzturēšanas izmaksas. Pašlaik autobāzē ir 81 transporta vienība, to vidējais vecums ir desmit gadi. Līdzekļu automašīnu iegādei nodrošinās no Saeimas autobāzes sniegto maksas pakalpojumu ieņēmumiem.

Attālākie novadi var palikt bez interneta. Bezvadu interneta nodrošinātājs “Triatel”, kuram valsts programmas ietvaros bija pienākums visā Latvijā ieviest un uzturēt interneta pieslēgumu, apsver iespēju atteikties no pakalpojuma sniegšanas attālākos lauku reģionos. Uzņēmuma pārstāvji skaidro, ka mazā iedzīvotāju skaita dēļ interneta nodrošināšana nav rentabla Krievijas pierobežā un Kurzemes ziemeļu daļā. Satiksmes ministrija iedzīvotājus aicina nesatraukties, jo citi komersanti, piemēram, mobilo sakaru operatori piedāvā līdzīgus pakalpojumus. Tāpat par teju 20 miljoniem eiro no Eiropas Savienības (ES) fondiem uz 365 mazāk apdzīvotām vietām pašlaik ierīko īpaši jaudīgu optisko internetu. Pieredze gan liecina, ka pirmajos gados optiskā tīkla infrastruktūra var netikt aktīvi izmantota un superātrā interneta lietotāju skaits pieaugs lēni.

Uz banku – ar trīslitru burku. Tuvojoties eiro ieviešanai, iedzīvotāji aktīvāk cenšas iekrāto skaidro naudu iemaksāt bankas kontā. Bankas “Citadele” korporatīvo komunikāciju daļas vadītāja Ieva Prauliņa stāsta, ka cilvēki monētas uz banku nogādā ne tikai krājkasītēs un maisiņos, bet arī somās un pat trīslitru burkā. Galvenokārt monētas skaita ar naudas skaitāmajām mašīnām, tādēļ šis process notiek ātri un cilvēku rindas neveidojas. Jāpiebilst, ka Latvijā turpina samazināties apgrozībā esošās skaidras naudas apjoms. Septembrī tas noslīdēja zem viena miljarda latu robežas un bija 970,95 miljoni latu.

(Ziņas no portāliem www.tvnet.lv, www.delfi.lv, www.apollo.lv)

Ikdiena

Lauku mantojuma turpinātāji

Zemnieku saimniecība “Ciruļi” Lazdulejas pagastā ir titula “Lauku mantojuma saglabātājs 2012” īpašniece. Te saimnieko Ņina Smirnova ar savējiem. Parasta lauku ģimene - ļoti strādīgi un pacietīgi ļaudis, kuri tic nākotnei un labākai dzīvei.

Priekšroka - piena lopkopībai

Oktoobrī Smirnovu ģimenei aprit gadskārta - paliek 18 gadi, kopš Ņina un Leonīds ir kopā un saimnieko laukos. Viņi dzīvo un saimnieko vīramātes Ņinas vecākiem savulaik piederošajā īpašumā. Zemniekiem nekad nav bijis mazāk par trim vai četrām slaucamām govīm, jo vīramāte vienmēr bijusi izveicīga saimniece. Darbīga un kustīga sieva viņa ir joprojām arī savos 83 gados. Kad Ņina audzināja abus mazos, vīramāte uzņēmās tirgotājas lomu. Ar velosipēdu pāris reizes nedēļā brauca uz Balvu tirgu, lai pārdotu piena produktus. Kad Latvija iestājās Eiropā, solot zemniekiem dažādus atbalsta maksājumus, Smirnovu jaunākā paaudze pieņēma lēmumu kļūt par īstiem zemniekiem, nodibināt saimniecību un slaucamo govju pulku ar laiku pavairo. “Zeme bija, ko citu lai mēs darītu, ja nesāktu to apsaimniekot un izvērst ražošanu?” Ņina paskatās ar jautājošām acīm. Viņi deva priekšroku piena lopkopībai, ik gadu izaudzējot arī pulciņu piena teļu, ko pārdeva gaļai. Tiesa, visus šos gadus viņi ir strādājuši smagi, nekad nav trūcis roku darba kūti, dārzā vai uz lauka. Tagad “Ciruļos” ir 12 slaucamas govīs, kurām pēc laika piepulcēsies vēl trīs pirmpienes. Aug arī teļu bariņš. Pašu vajadzībām nobaro rukšus. Iegādāta arī pietiekami augstā tehnika, ikdienas darbos palīdz pāris strādnieku.

Viens no nopietnākajiem jaunumiem ir šogad iesāktā piena fermas celtniecība trīsdesmit govīm. Acīmredzot to pabeigs nākamā gada pavasarī. Fermu ceļ pašu spēkiem, tērējot saimniecības iekrājumus. “Gribam beidzot kārtīgu fermu,” atzīst saimniece. Viņa neslēpj, ka reizē tā ir doma iegūt zināmu saimniekošanas stabilitāti, domājot par priekšdienām. Bērni jau lieli, pašiem tuvojas pusmūžs, gribas just zem kājām saimniecisko pamatu. Jaunā ferma saimniekiem noteikti atvieglos ikdienas darbu. Tur būs uz pusi vairāk govju, taču nevajadzēs nēsāt piena kannas. Piens uz dzesētavu piena mājā aizplūdis pa vadu, mēslus mēzīs transportieris, protams, būs dzirdnes, darbosies ūdensvads.

Labā ferma - produktivitātes garants

Veterinārārste Vita Būde-Gaile, izvērtējusi situāciju Latvijas laukos, ir konstatējusi, ka 85% gadījumu zemnieki fermas būvē ar mērķi ietilpināt tur pēc iespējas vairāk dzīvnieku. Tas nozīmē, ka ne visos gadījumos telpas atbilst labturības nosacījumiem, līdz ar to garantē arī plānotā piena izslaukuma iegūšanu. Speciāliste uzsver, ka novietņu būvniecības kļūdas drīz vien liek sevi manīt, pieprasot arvien lielākus izdevumus dzīvnieku ārstēšanai un veselības atgūšanai. Ņina Smirnova piekīt - kārtīgi un pareizi

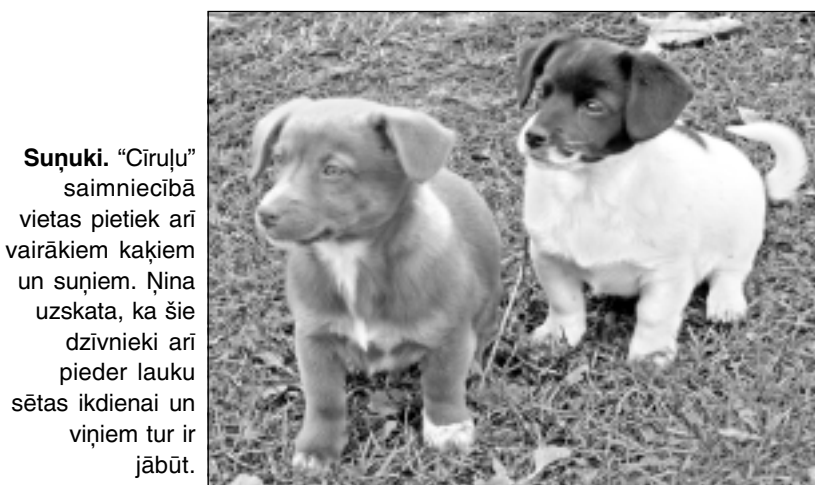
Pats sev kungs un kalps. Ņina Smirnova atzīst, ka nespēj iedomāties sevi dzīvojam pilsētā: “Laukos esmu augusi un strādājusi visu mūžu, tāpat kā mani vecvecāki un vecāki. Esam zemnieku dzimta.” Ar lauku darbiem apradis arī vīrs Leonīds. Viņiem centīgi palīdz arī strādnieks Aleksandrs. Vasaras laikā noderīgi palīgi ir dēls Ruslans un meita Aļona.

“Ciruļu” saimniecībā. Saimnieki neslēpj, ka priecājas par jaunās piena fermas būvi. Nākamā gada pavasarī kūts būs gatava. Tajā varēs izmitināt 30 piena devējas.

Kāpostu laiks. Pašā rudens nogalē, kad vairāk brīva laika, Ņina ar vīramāti ķeras pie kāpostu skābēšanas.

Suņuki. “Ciruļu” saimniecībā vietas pietiek arī vairākiem kaķiem un suņiem. Ņina uzskata, ka šie dzīvnieki arī pieder lauku sētas ikdienai un viņiem tur ir jābūt.

uzbūvēta ferma ir garants labai dzīvnieku veselībai un augstāžībai. Viņa stāsta, ka jaunajā zemnieku saimniecības “Ciruļi” fermā govīm būs labi turēšanas apstākļi. Govis redzēs savu barotāju, kurš ienāks kūts vidū, lai piepildītu barības galdus, un dzīvniekiem nevajadzēs lieki nervozēt. Govīm būs pietiekami platas stāvvietas, zem kājām - koka grīda, no-

kaisīta ar salmiem. Fermā būs plastikāta logi, nosiltināti griesti un ierīkotas četras vēdināmās lūkas. Ņinas pieredze liecina, ka govīm netiek pārāk silts kūts mikroklimats. Ziemas laikā dzīvnieki paši regulē temperatūru un viņiem nav auksti, lai arī ārā gaisa temperatūra sasniedz pat -30 grādus pēc Celsija.

M.Sprudzāne

Kā vērtējat rosinājumu Latvijā samazināt dzemdību nodaļu skaitu?

Viedokļi

Mazo nodaļu slēgšana neizbēgama

DACE REZEBERGA, Rīgas Dzemdību nama galvenā ārste

Dzemdību nodaļu slēgšana un apvienošana ir neizbēgams solis. Jau pirms pāris gadiem Pasaules Veselības organizācijas speciālisti norādījuši, ka nelielais dzemdību skaits atsevišķās dzemdību nodaļās ir Latvijas vājais punkts. Viņi uzsvēruši, ja dzemdību nodaļā gada laikā dzimst

mazāk par 500 mazuļiem, tas nopietni var apdraudēt dzemdību kvalitāti.

Latvijā veiktie aprēķini liecina - lai vienas slimnīcas dzemdību nodaļas uzturēšana atmaksātos, gada laikā slimnīcā jāpieņem vismaz 700 dzemdību. Turklāt kompetenci var noturēt tikai tad, ja ir pietiekams gadījumu skaits. Ārsts un vecmāte nevar būt kompetenti speciālisti, ja gadā pieņem dažus desmitus dzemdību vai veic tikai desmit ķeizargrieziena operācijas. Te jāatceras, ka sarežģītos gadījumos uz spēles ir liktas divas dzīvības. Turklāt, ja personāls papildus netrenējas vai netiek nepārtraukti apmācīts, bērna un mātes dzīvību apdraudošās situācijās viņš var apmulsēt. Tur, kur dzemdību ir daudz, personālam ir lielāka pieredze.

Piekritu uzskatam, ka Latvijā jāsamazina dzemdību nodaļu skaits un jāatstāj perinatālās aprūpes centi, kas šobrīd atrodas Liepājā, Jēkabpilī, Rīgā un Valmierā, un pa vienai dzemdību nodaļai reģionā. Līdz ar to palikušajās nodaļās būtu lielāks dzemdību skaits, kompetentāks

personāls un lielāki finanšu līdzekļi, lai attīstītu aparatūru. Masu medijos un citos informācijas līdzekļos izskanējis arguments, ka līdz ar mazo dzemdību nodaļu slēgšanu sievietes var nepaspēt aizbraukt uz citu pilsētu, lai dzemdētu tur. Tam gan negribētu piekrist, jo no teritoriālā viedokļa Latvija ir maza, tādēļ nav pamata satraukties, ka pacientes var nepaspēt transportēt uz vajadzīgo slimnīcu.

Statistika liecina, ka patlaban Latvijā perinatālā mirstība ir viena no augstākajām Eiropā - 8,5 gadījumi uz 1000 jaundzimušajiem. Šajā ziņā atpaliekam arī no Igaunijas un Lietuvas, kur dzīves līmenis ir tuvs mūsējam - gan perinatālā mirstība, gan mātes mirstība, gan zidaiņu mirstība Latvijā ir augstāka nekā citās valstīs. Tāpēc, lai veicinātu mātes un bērna drošību dzemdību laikā, veselības ministre Ingrida Circene līdz gada beigām sola analizēt situāciju dzemdību nodaļās, lai tālāk izvērtētu, ar kurām ārstniecības iestādēm turpināt slēgt līgumus par dzemdību palīdzību arī turpmāk.

Atliek tikai gaidīt

RUDĪTE IKERE, Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības Ginekoloģijas nodaļas vadītāja

Rosinājumu slēgt mazās dzemdību nodaļas, protams, vērtēju negatīvi. Ko vispār nozīmē slēgt mazās nodaļas? Ar katru gadu dzemdību skaits dabiski samazinās, turklāt dzemdības nevienai ārstniecības iestādei nekad nav bijušas rentablas.

Masu medijos no Rīgas mediķiem izskanējusi informācija, ka nepietiekamā dzemdību skaita dēļ mazās dzemdību nodaļās ir apšaubāma personāla kompetence. Šim apgalvojumam gan negribu

piekrist. Jā, varbūt pie mums patoloģiski gadījumi sastopami retāk, bet tāpēc Latvijā dzemdību palīdzība organizēta trīs līmeņos. Pirmais līmenis ir mazās slimnīcas grūtniecēm ar zemu potenciālo komplikāciju risku (šajā kategorijā ietilpst arī Balvu dzemdību nodaļa). Otrais līmenis ir reģionālie perinatālās aprūpes centri Liepājā, Valmierā, Jēkabpilī un Rīgas Dzemdību namā, kur nonāk grūtnieces ar priekšlaicīgu dzemdību risku vai nopietnām grūtniecības komplikācijām. Savukārt grūtniecēm ar ekstragenitālajām saslimšanām (piemēram, sirdskaitēm, cukura diabētu) būtu jādzemdē Stradiņos, kas uzņem augsta riska grūtnieces no visas valsts. Atkarībā no šiem trīs izveidotajiem līmeņiem mainās arī dzemdību skaits. Ir grūtnieces, kuras paši nosūtām uz Stradiņu slimnīcu vai Valmieru. Turklāt pastāv arī mājdzemdības un radību namiņi, kur sievietes slēdz līgumus ar konkrētu vecmāti un dzemdē mājās apstākļos.

Mēs aizmirstam par to, ka mūsdienu cilvēki vair negrib konveijeru. Lielā slimnīcā, protams, ir vairāk speciālistu, arī slodze tur ir lielāka, tādēļ varbūt nav iespējas katrai dzemdētājai vēltīt tik daudz uzmanības, kā viņas vēlētos. Tā ir mūsu - mazo nodaļu priekšrocība, ko grūtnieces

arī novērtē.

Ja Veselības ministrija īstenos ieceri slēgt mazās dzemdību nodaļas, mūsu grūtniecēm tuvākās dzemdību vietas būs Daugavpils, Jēkabpils un Valmiera. Protams, teorētiski tas viss ļoti labi skan, taču reālo dzīvi diemžēl neviens neskatās. Jā, Latvija nav liela, taču katrs gadījums ir citādāks. Daudz atkarīgs arī no pašiem cilvēkiem, no tā, kur viņi atrodas. Bieži vien problēmu gadījumos grūtniecēm nemaz nav iespējas aizbraukt, piemēram, uz Stradiņu slimnīcu. Viņas atsakās un brauc pie mums. Tāda ir reālā situācija.

Ažiotāža par mazo slimnīcu slēgšanu turpinās jau piecus, sešus gadus, tādēļ šobrīd ar kolēģiem un personālu šo jautājumu cenšamies neapspriest. Nav ko cilvēkus pirms laika tracināt, jo lēmums par mazo dzemdību nodaļu slēgšanu nozīmētu tikai to, ka daudzi paliktu bez darba. Līdz šim oficiālu vēstuli par nodaļas iespējamo slēgšanu neesam saņēmuši, zinām vien tik daudz, cik informācijas pieejams masu medijos. No lasītā sapratu, ka veselības ministrei dots izanalizēt reālo situāciju un līdz decembra beigām izlemt, ar kurām Latvijas dzemdību nodaļām slēgt līgumus par darbu nākamajā gadā. Tātad atliek tikai gaidīt.

Viedokļus uzklusēja S.Karavoičika

Rugāju novada domē

17.oktobra sēdes lēmumi

Atvieglo audzēkņu ēdināšanas izdevumu segšanu

Brokastu un launaga ēdienreīzu izmaksas Rugāju novada izglītības iestādēs ir vidēji 10 lati mēnesī. Lai vecākiem atvieglotu šos izdevumus, pirmsskolas grupu un sākumskolas klašu audzēkņu vecākiem pašvaldība noteica kā norēķināšanās ekvivalentu konkrētu pārtikas preču apjomu kilogramos. Konkrēti: kartupeļi - 100, burkāni - 15, galda bietes - 5, ķiploki - 0,4, sīpoli - 4. Kopā par summu 17,32 lati. Lēmums ir spēkā ar šī gada 28.oktobri.

Apstiprina mērķdotācijas pedagogu darba samaksai

Apstiprināja mērķdotāciju sadalījumu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajam iemaksām šī gada septembrī - novembrī. Kopā Rugāju novada Eglaines pamatskolai un Rugāju novada vidusskolai apstiprinātā atlīdzība šajā laika periodā ir 71 079 lati.

Novada pašvaldības izglītības iestādēs bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto darba samaksai un obligātajām sociālajām iemaksām paredzētā atlīdzība ir 4902 lati. Mēnesī Rugāju novada vidusskola un Eglaines pamatskola kopā tērēs 1634 latus. Savukārt interešu izglītības programmu pedagogu samaksai Eglaines pamatskolā, Rugāju novada vidusskolā, Rugāju Sporta centrā un Rugāju tautas namā kopā paredzētā summa ir 2466 lati.

Sadala papildus valsts finansējumu mācību līdzekļiem

Apstiprināja papildus piešķirtā valsts budžeta finansējuma sadalījumu 2013. gadam mācību līdzekļu iegādei novada pašvaldības izglītības iestādēs, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmas bērniem no 5 gadu vecuma un vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmas. Papildus piešķirtais finansējums Eglaines pamatskolai ir 265 lati, Rugāju novada vidusskolai - 632 lati.

Slēdz nomas līgumus

Nolēma slēgt nomas līgumu ar Arvīdu Raciborski par 3,30 hektāru iznomāšanu uz 10 gadiem. Zemes nomas līgumu uz 5 gadiem noslēdza ar Elītu Šubenieci par 1,40 hektāru iznomāšanu, kā arī ar Arvītu Voiti par 0,04 hektāra iznomāšanu uz 5 gadiem un Āriju Freimani par pašvaldībai piekritošās zemes vienības 1,60 hektāru platībā iznomāšanu uz pieciem gadiem. Visiem nomniekiem noteica nomas maksu 1,5% apmērā no zemes kadastrālās vērtības, kurai papildus nomniekiem jāmaksā arī likumos noteiktie nodokļi.

M.Sprudzāne

Iespēja

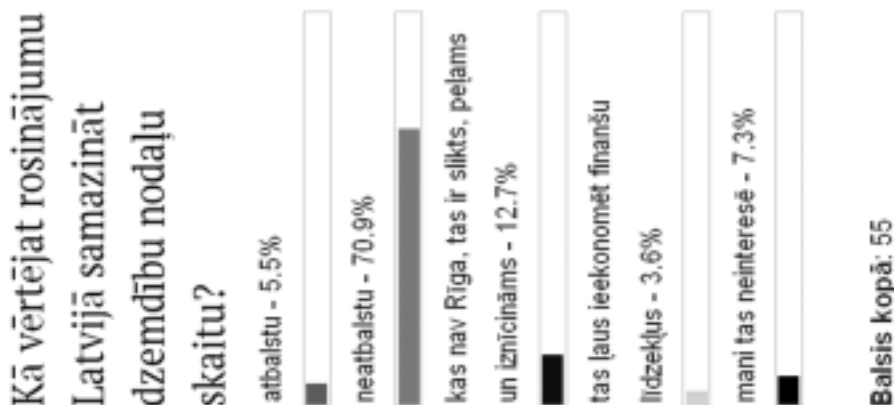
Jauns konkurss "Euroscola"

Eiropas Parlamenta (EP) Informācijas birojs aicina vidusskolēnus no visas Latvijas piedalīties jaunajā konkursā "Euroscola" un cīnīties par iespēju doties apmaksātā braucienā uz EP Strasbūrā (Francijā), lai klātienē kopā ar citu ES dalībvalstu vidusskolēniem labāk izprastu EP darbu un gluži kā EP deputāti diskutētu par ES aktualitātēm. Četrus gadus laikā šī konkursa ietvaros uz EP devušies jau vairāk nekā 1000 meitenes un zēni no visiem Latvijas novadiem. "Euroscola" konkursa tēma ir "Jaunatnes vīzija par ES". Tajā var piedalīties 10.-12. klašu skolēni: komandām EP Informācijas birojam jāiesniedz īss un skaidrs sava redzējuma kopsavilkums, kā arī tas jāpārvērš vizuālā plakātā. Konkursa nolikums - www.europarl.lv.

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Volejbolisti sezonu mājās sāk ar uzvaru

Svētdien Balvu pamatskolas sporta zālē volejbola klubs "Balvi" aizvadīja pirmo šīs sezonas mājas spēli Nacionālās līgas čempionātā volejbolā. Spēle izrādījās nervus kutinoša un piesātināta ar intrigām katrā setā, uzvarēs mūsējie vai limbažnieki?

Pirmo setu ar minimālu punktu pārsvaru 26:24 uzvarēja balvenieši. Savukārt otrajā setā pretinieki atspēlējās ar 21:25. Jāpiebilst, ka līdzīgi turpinājās gan trešais, gan ceturtais sets – viena uzvara mums, viena - pretiniekiem (25:21 un 14:25). Lai arī pēdējais sets sākās neveiksmīgi, zaudējot divus punktus, volejbola kluba "Balvi" sportisti ne vien atspēlējās, bet spēli kopumā noslēdza ar lielisku uzvaru – 3:2 (15:12) balveniešu labā!

Karsējmeitenes. Spēles pārtraukumos, kuru piecos setos bija daudz, skatītājus priecēja karsējmeitenes. Jāpiebilst, ļoti profesionālas. Atskatot tiesnešu svilpei, meitenes aši atbrīvoja spēles laukumu, paspējot arī veltīt smaidus mūsu sportistiem.

Perspektīva komanda. Volejbola kluba "Balvi" prezidents Andris Kazinovskis jauno balveniešu komandu vērtē kā perspektīvu: "Faktiski ir notikusi paaudžu maiņa, jo pamatsastāvā spēlē daudz jauniešu, kuri

pēdējos gados savās vecuma grupās ieguvuši dažādas godalgas. Piemēram, var atzīmēt lielisko rezultātu Ventspilī, kur jaunieši izcīnīja 3.vietu. Pieļauju, ka pirmajā sezonā neveiksies tik labi, kā gribētos, tomēr kaut kur līgas viduci būs. Nākamajos gados, kad iegūsim vēl lielāku meistarību, varam cerēt uz augstiem rezultātiem."

Jaunais balveniešu treneris. Imants Kairiis priecējas, ka beidzot ieguldītais darbs ir attaisnojies. Viņš nešaubās, ka komanda ir fiziski labi sagatavota: "Atliek vien pilnveidot tehniskos elementus – uzņemšanu, bloku un aizsardzību." Jautāts par komandai izvirzītajiem mērķiem, treneris atklāja, ka galvenais uzdevums ir saglabāt vietu Nacionālajā līgā.

Volejbola klubs "Balvi". Pirmajā rindā no kreisās: Imants Kairiis, Emīls Elksnītis, Austris Bukovskis un Elvis Logins. Otrajā rindā no kreisās: Andris Kazinovskis, Andrejs Vasilevičs, Arvīds Sams, Arvis Zelčs, Roberts Veins, Kaspars Spirks un Jānis Strapcāns. Šo sestdien mūsējie spēlēs Mārupē.

Spēle ieilga. Pirmā Nacionālās līgas spēle ilga piecus setus, kas nebūt neapbēdināja skatītājus. "Ir, ko redzēt!" priecējās līdzjutēji.

Urrā, balvenieši var! Balvu Valsts ģimnāzijas 12.klases audzēknis Artēmijs Semjonovs nešaubās, ka līdzjutējiem jābūt vēl aktīvākiem: "Šoreiz pietrūka bungu un taures."

Tur ikšķus par savējiem! Balvu novada domes deputāta Aigara Pušpura sejā atspoguļojās visas mūsu sportistu veiksmes un neveiksmes.

Ar mainīgiem rezultātiem. Katrā setā uzvarēja cita komanda, kas spēli padarīja vēl interesantāku.

Kaislīgs līdzjutējs. Balvenietis Vladimirs Kuprins atzīst, ka apmeklē visas volejbolistu spēles. "Pagaidām komandas spēlē līdzvērtīgi. Mūsējiem pietrūkst saspēles," sprieda sirmgalvis.

Kopā ar tēti. Pagājušajā nedēļā Adrians nosvinēja savu pirmo dzimšanas dienu. Viņa tētis Arnis Voika atklāja, ka jaunā komanda izskatās labi. Viņš trenerim Imantam Kairišam vēlēja lielu gribasspēku un izturību.

E.Gabranova teksts un foto

Saruna

Darbojas, lai Kupravas pagastu nepamestu novārtā

Ši gada 1.jūnijā Latvijā notika pašvaldību vēlēšanas. Kopš 22.augusta, nepilnus divus mēnešus, Viļakas novada domes deputātes amata pienākumus pildīt uzsākusi arī JELENA SUHIHA. Ilggadējā Kupravas iedzīvotāja 15 domes deputātu pulkā iekļuva, jo trīs partijas "Saskaņas Centrs" sarakstā vēlēšanās kandidējošie cilvēki deputāta mandātu nolika.

Kāda ir Jūsu darba pieredze un izglītība?

-Visu mūžu – 38 gadus - esmu dzīvojuši Kupravā. Absolvēju Kupravas vidusskolu un ieguvu vidējo izglītību. Savulaik strādāju "Krājbankas" filiālē Kupravā, pēc tam gadu biju bezdarbnieces statusā. Pašlaik, arī Kupravā, strādāju par pārdevēju SIA "Spēle".

Darbošanās domes deputātes amata statusā Jums ir pirmā šāda veida pieredze. Kas pamudināja piedalīties pašvaldību vēlēšanās?

-Savulaik, pirms novadu administratīvi teritoriālās reformas, izveidojām savu partijas sarakstu. Vēlēšanās kandidējām Kupravas pagastā, kur uzsāku pildīt deputātes pienākumus. Savukārt pēc novadu izveides startēt vēlēšanās piedāvāja partijas "Saskaņas Centrs" rindās. Pirmajā reizē domē iekļūt neizdevās. Savukārt aizvadītajās pašvaldību vēlēšanās kļuva par Viļakas novada domes deputāti. Darbojos trīs komitejās – Sociālo un veselības jautājumu komitejā, Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejā, kā arī Finanšu komitejā. Jāteic, pieredze politikā ir neliela. Vēlos darboties un darīt.

Deputāta darbs Kupravas pagastā un novada domē krasi atšķiras?

-Jā, protams. Strādājot novada domē, ir lielāka atbildība. Deputātiem ir arī darbs ar iedzīvotājiem. Cilvēki nāk, runā un prasa palīdzību dažādos jautājumos. Godīgi sakot, ir grūti. Vēlos, lai Kupravas pagastu nepamestu novārtā, jo šeit ir ļoti daudz problēmu. Vēlēšanās startēju, lai aizstāvētu savas dzimtas vietas intereses. Iepriekšējā deputātu sasaukumā Viļakas novada domē nebija neviena deputāta no Kupravas pagasta.

Kupravas pagasts ir pamests novārtā?

-Nē, tā nav. Domā arī par Kupravu. Nav tā, ka šeit nekas nenotiek. Piemēram, ir realizēts ūdenssaimniecības projekts, nosiltināta māja, kā arī pašu spēkiem izremontēta katlu māja. Uzskatu, ka iepriekšējos gados cilvēki vienkārši bija pieraduši neko nedarīt. Savukārt līdz ar vadības maiņu pagastā sarosījušies arī iedzīvotāji.

Kuprava asociējas arī ar graustiem...

-Jā, tā ir. Šeit atrodas tukšas mājas un tukša rūpnīca. Pēdējo gadu laikā Kupravas pagastā situācija, tostarp ciemata

Foto - A.Ločmelis

Jelena Suiha. Jaunā Viļakas novada domes deputāte aizvadītajās pašvaldību vēlēšanās startēja, lai aizstāvētu savas dzimtas vietas intereses. Viņasprāt, Kupravas pagastā problēmu netrūkst.

vizuālais skats, ir uzlabojies.

Kādas ir Kupravas aktuālākās problēmas?

-Galvenokārt tie ir iedzīvotāju komunālo maksājumu parādi un bezdarbs.

Kādus šo problēmu risinājumus Jūs piedāvājat?

-Uz šo jautājumu nevaru sniegt viennozīmīgu atbildi. Tās ir problēmas, kuras jārisina valsts mērogā. To nevar atrisināt uz sītienu. Ir jādomā. Jāpiebilst, ka, piemēram, bezdarbs aktuāls ne tikai Kupravā, bet arī Viļakas novadā un visā Latgalē.

Nākamajās pašvaldību vēlēšanās plānojat startēt?

-To rādīs laiks. Pagaidām par tik tālu nākotni vēl nedomāju.

Par ko raksta kaimiņi

Salacgrīvas saimnieks Sandis apņēmis sievu

Pagājušās nedēļas nogalē TV šova "Saimnieks meklē sievu" dalībnieks salacgrīvietis Sandis Birkenbergs apprecēja šovā izvēlēto līgaviņu Maritu Upīti. Kāzas tuvāko draugu lokā notika ģimenes īpašumā – viesu mājā "Kraukļi" Svētupes krastā. Būtībā – vietā, kur abi iepazinās televīzijas kameru un skatītāju acu priekšā. Pirmie par laulību paziņoja TV 3 raidījums "Tikai ar ielūgumiem". Raidījuma skatītājus pārsteidza līgavas netradicionālā tērpa izvēle – viņa teica, ka ierasti baltais nepatīk un vēlas kaut ko savu, tāpēc tērpsies salātzaļā kleitā. Jauno pāri sveikt bija ieradusies arī "Saimnieks meklē sievu" vadītāja Baiba Sīpeniece. Iespējams, kāzas redzēsīm kādā no nākamajiem šova raidījumiem.

"Auseklis"

Situācija autoostā ir mainījusies, bet vēl nav ideāla

Daugavpils vadība pozitīvi vērtē izmaiņas autoostas apkārtnē, taču uzskata, ka pašvaldības policija nestrādā pietiekami efektīvi. Šādu viedokli domes pārstāvji pauda 21.oktobrī notikušajā preses konferencē.

Daugavpils pirmais vicemērs Jānis Dukšinskis, novērtējot pašvaldības policijas darbu pēc tam, kad autoostā tika organizēts speciālais postenis, kura uzdevums ir cīņa ar kontrabandas cigarešu tirdzniecību, paziņoja, ka kopumā situācija ir mainījusies uz labāko pusi, bet tomēr tā vēl nav ideāla. "Kā jūs redzat, situācija autoostā ir mainījusies – tur palika daudz tirāk un tur strādā pašvaldības policija. Tikai rodas jautājums – vai tās nav par daudz? Sestdien es tur biju un redzēju stāvam postenī četrus policistus. Iespējams, pietiktu arī ar diviem cilvēkiem," ar novērojumiem dalījās pirmais vicemērs.

"Vietējā"

Audzēkņi bēg, lai iegādātos zālīti

Gada pirmajos deviņos mēnešos Cēsu policijas iecirknī saņemti 88 iesniegumi par bērniem, jauniešiem, kas aizbēguši no sociālās aprūpes, rehabilitācijas centriem, arī dažām internātpamatskolām. Jaunieši aizbēguši no izglītības iestādēm un nav zināma viņu atrašanās vieta – divi šādi ziņojumi pagājušajā nedēļā saņemti Cēsu policijas iecirknī. Viens no šiem gadījumiem notika Spāres internātpamatskolā. Skolotāji informēja policijas inspektoros, ka dienas vidū no izglītības iestādes pazuduši četri zēni un skolas vadībai nav informācijas, kur viņi varētu atrasties. Vakarpusē jaunieši atrasti, kā izrādās, iemesls, kādēļ viņi aizbēguši, esot vajadzība pēc narkotiskajām vielām.

"Druva"

Aktuāli

Zivju bojāejas iemesli Ičā joprojām nav zināmi

Pagājušās nedēļas sākumā Balvu novada Bērziņu pagastā, Ičas upē, konstatēja masveida zivju bojāeju. Viela, kas ūdenstilpē izraisīja piesārņojumu, pagaidām nav noskaidrota.

Vairāki desmiti kilogramu beigtu zivju

Pagājušajā nedēļā Valsts vides dienests (VVD) pārbaudīja no iedzīvotājiem saņemto informāciju un konstatēja, ka Ičas upē, posmā no autoceļa Rēzekne - Gulbene līdz Vērdes upes ietekai, vērojama zivju bojāeja – bojā gājušas simtiem lidaku, asari, sapali un citas zivis. Lai skaidrotu notikušo iemeslus, Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" speciālisti pētīja no ūdenstilpnes saņemtos ūdens paraugus, kā arī bojāgājušās zivis. Pirmie iegūtie rezultāti liecināja par ūdenstilpnē esošu toksisko vielu klātbūtni. Savukārt pārbaudēs uz vietas eksperti nekonstatēja nedz notekūdeņu, nedz arī toksisko vielu izplūdes avotus. Tāpat ūdeni nenovēroja vizuāli redzamu piesārņojumu vai sajūtamas smakas. Turpinot izpēti darbus, izskanēja versija, ka Iča zivis, iespējams, gāja bojā no saindēšanās ar lauksaimniecībā izmantotu ķīmisku vielu – glifosātu. Šo vielu izmanto viengadīgu un daudzgadīgu augu, piemēram, zāles, grīšļu un platlapu nezāļu apkarošanai, kas ir bīstama, ja viela ūdeni

vienu un tajā pašā vietā nonāk ļoti lielā koncentrācijā. Tajā pašā laikā zinātniskās laboratorijas "Bior" vadītājs Aivars Bērziņš minēja, ka zivju bojāejas cēlonis var būt saistīts arī ar bioloģiskajiem procesiem dabā, piemēram, temperatūru un dažādiem hidroekoloģiskiem faktoriem. Turpinājumā mirušo zivju areāls strauji izplatījās, jo tās konstatēja ne tikai Balvu novada Ičas upē, bet arī Aiviekstē. Pastāvēja draudi, ka piesārņojums varēja nonākt līdz pat Daugavai.

Kopumā no Ičas upes izcelti vismaz 60 kilogrami bojāgājušu zivju un to skaits mērāms simtos. Savukārt upes posms, kurā konstatētas beigtās zivis, ir aptuveni desmit kilometrus garš. VVD ģenerāldirektora pienākumu izpildītāja Aina Stašāne informēja, ka līdz šim tik masveidīga zivju bojāeja nav konstatēta. VVD par notikušo ir informējusi vietējās pašvaldības, Pārtikas un veterināro dienestu, kā arī Valsts policija uzsākusi krimināllietu.

Ievērojiet piesardzību

Jaunākā informācija liecina, ka piesārņojums Ičā visticamāk bija vienreizējs un lokāla rakstura, jo kopš 25.oktobra atkārtoti zivju bojāejas gadījumi Ičas un Aiviekstes upēs nav konstatēti. Ūdenstilpnēs izņemto paraugu analīžu rezultāti arī neuzrāda vielas, kas var apdraudēt cilvēka dzīvību vai veselību.

Bērziņu pagasta pārvaldes vadītāja BIRUTA BOGDANE

Iča. Pašlaik analīžu rezultāti no "aizdomās turēto" saraksta ļāvuši izslēgt vairākas vielas - dzīvudrabu un toksiskos metālus. Tajā pašā laikā zivju bojāeja visticamāk nav dabisks process.

pastāstīja, ka pagasta iedzīvotājos par notikušo valda zināms satraukums. Pagasta pārvaldē ar jautājumiem par pēdējā laika notikumiem gan neviens nav vērsies. Cilvēki ir informēti par nepieciešamajiem drošības pasākumiem.

Informējam, ka joprojām paliek spēkā aizliegums lietot uzturā zivis, kas noķertas Ičā un Aiviekstē. Tāpat upju ūdeni nevar lietot lopu dzirdīšanai, kā arī sadzīvē nedrīkst izmantot akas ūdeni, ja aka atrodas 300 metru no upes.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Īsumā

Sāk nodarbību ciklu vecākiem

Nevalstiska organizācija "Skolēnu vecāku biedrība", kas darbojas Viļakas pamatskolas paspārnē, uzsāk nodarbību ciklu par dažādām aktuālām tēmām. To mērķauditorija ir Viļakas pamatskolas audzēkņu vecāki un vecvecāki. Uz šīm nodarbībām aicināti arī pārējo Viļakas novada izglītības iestāžu audzēkņu vecāki. Uz nodarbībām plānots aicināt bankas pārstāvi, kurš pastāstīs par jaunas valūtas ieviešanu, bērnu psiholoģijas speciālistus un speciālistus, kuri informēs vecākus par bērnu vecumposmu problēmām un to iespējamajiem risinājumiem. Iecerētas arī praktiskās nodarbības, kurās vecāki mācīsies izgatavot skaistas un noderīgas lietas. Bez maksas nodarbības notiks pēcpusdienās, vienu vai divas reizes mēnesī. Informāciju par kārtējo piedāvājumu vecāki varēs sameklēt sava bērna dienasgrāmatā un e-klāšē.

Pirmā nodarbība par tēmu - "Atbildīga un droša interneta lietošana", ko lasīs lektore Elvīra Lemešonoka, notiks jau 31.oktobrī pulksten 14.30 Viļakas pamatskolā.

Rekavas skolēni saliedē kolektīvu

15.oktobrī Rekavas vidusskolas skolēni piedalījās fotoorientēšanās sacīkstēs, iepazīstot Rekovu kā daļiņu no Latvijas. Viens no pasākuma mērķiem bija klases kolektīvu saliedēšana. Pasākumā piedalījās visu klašu komandas, kurām skolēni deva radošus nosaukumus, piemēram, "Draudzīgais septiņnieks", "Dūņu bridēji", "RVS garlaicības bendes" un pat "Tovarišči". Katrā kontrolpunktā komandu dalībniekus gaidīja uzdevums, piemēram, visiem kopā, sadodoties rokās un palecoties, norādīt skolas virzienu. Skolēni ar aizrautību pildīja savdabīgos uzdevumus, jo galvenais šoreiz bija nevis uzvara, bet kopā būšanas prieks un saliedēta klases kolektīva veidošana.

Aizvada amatnieku nedēļu

Aizvadītajā nedēļā amatizglītības un mākslas metodiskā komisija Balvu Amatniecības vidusskolā organizēja amatnieku nedēļu. Komisijas vadītāja Skaidrīte Veina kopā ar kolēģiem rūpīgi izplānoja pasākumus, kas būtu interesanti gan skolotājiem, gan skolēniem.

Otrdien skolas pedagogs tēpu stila kabinetā iepazīna brīnumaino citronzāli, izgaršoja tēju ar medu, kā arī, izvēloties sev patīkamu aromātu, izveidoja smaržīgus spilventiņus. Trešdien skolēni veica skolas inventarizāciju, katram klases kolektīvam saskaitot dažādus priekšmetus skolā, piemēram, pašdarinātus solus, stendu rāmjus, durvis utt.

Ceturtdien, visjaunākajā un atbildīgākajā dienā, amatnieku kārtā uzņēma 5. un 10. klases skolēnus, kā arī tehnikuma 1.kursu. Izturējuši pārbaudījumus, skolēni piedalījās amatnieku sacensībās, atrakcijās, bet vakarā - diskutēkā.

Nepalaid garām!

Sākusies reģistrācija erudīcijas konkursam

Vēlaties pārbaudīt savas zināšanas dažādos mācību priekšmetos un uzzināt, cik erudīti esat? Vai jūs interesē neparasti fakti, pārsteidzošas likumsakarības un vienkārši atrisinājumi? Vai modernās tehnoloģijas ir jūsu otrs labākais draugs? Ja atbildes ir "Jā!" un esat 5.-9.klašu skolēni, tad "Apgāds Zvaigzne ABC" aicina būt aktīviem un piedalīties erudīcijas konkursā komandām "Zvaigžņu klase!"

Reģistrācija konkursam sākas 21.oktobrī. Konkursa mērķis ir veicināt skolēnu interesi par mācību priekšmetiem, padziļināt skolā iegūtās zināšanas un izmantot dažādus uzziņas avotus un tehnoloģiskos risinājumus mācību procesā. Konkurss norisināsies trīs kārtās, divās vecuma grupās: 5.-6.klašu skolēniem un 7.-9.klašu skolēniem. Komandā var iesaistīties 2-5 skolēni, viens no kuriem būs komandas kapteinis. Konkursā drīkst piedalīties vairākas komandas no vienas klases, kā arī no vienas skolas.

Finālspēlei, kas notiks klātienē, kvalificēsies 5 komandas katrā klašu grupā - viena no katra reģiona (Kurzemes, Zemgales, Vidzemes, Latgales, Rīgas). Konkursa uzvarētājus paziņos 2014.gadā pēc finālspēles, un galvenā balva būs mācību gada noslēguma ceļojums uz Stokholmu ar "Tallink" kuģi, kā arī "Zvaigzne ABC" dāvanu kartes. Savukārt 1.-3.konkursa kārtas godalgoto vietu ieguvēji saņems dažādas veicināšanas balvas.

Viļakas novadā

Iesaistās pašizaugsmes programmā

18.oktobrī Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra organizētajā prezentācijā ar starptautisko jauniešu pašizaugsmes programmu "Award" vietējos jauniešus iepazīstināja Valsts Izglītības satura centra Interesu izglītības un audzināšanas darba nodaļas vecākais referents, programmas "Award" koordinators Latvijā Jānis Supe. Savā pieredzē dalījās arī "Award" Zelta līmeņa ieguvēja, balveniete Laura Sprudzāne.

"Award" ir starptautiska jauniešu pašizaugsmes programma, kas palīdz jauniešiem atklāt savus talantus un pilnveidoties dažādās jomās. Programmai ir trīs līmeņi - bronzas (3 mēneši), sudraba (6 mēneši) un zelta (12 mēneši). Katrā no līmeņiem jaunieši atbilstoši savām spējām izveido savu individuālo programmu, kas sastāv no jaunu prasmju apgušanas, labo darbu veikšanas, fiziskajām aktivitātēm un piedzīvojumu pārgājiena jeb ekspedīcijas. Īstenojot kādu no programmas līmeņiem, katrā no jomām jaunieši izvirza konkrētu mērķi un cenšas to sasniegt, mērķa sasniegšanu fiksējot īpašā Sasniegumu grāmatīnā. Izpildījis individuālo programmu atbilstoši visiem kritērijiem, jaunieši saņem pasaulē atzītu un nozīmīgu apbalvojumu - starptautisku "Award" sertifikātu un nozīmīti, kas ir labs papildinājums jaunieša CV.

Lai gan "Award" programma jau ilgu laiku darbojas daudzās pasaules valstīs, arī Latvijā, Viļakas novada jaunieši līdz šim tajā neiesaistījās. Apmeklējot semināru par "Award" programmas iespē-

Foto - no personīgā arhīva

Stāsta un rāda. "Award" koordinators Latvijā J.Supe stāstīja, cik daudz vērtīgu zināšanu un pieredzes iespējams iegūt, darbojoties pašizaugsmes programmā.

jām, Viļakas Jauniešu centra vadītāja Madara Jeromāne nolēma ieinteresēt par šo programmu arī Viļakas novada jauniešus, uzaicinot ciemos bijušo balvenieti, programmas "Award" koordinatore Latvijā - Jāni Supi. J.Supe, kurš programmā "Award" darbojas kopš 2006. gada, puda gandarijumu, ka, pateicoties aktīvajai jauniešu iniciatīvu centra vadītājai Madarai Jeromānei, arī Viļakas novada jaunieši iesaistījušies šīn vērtīgajā programmā. "Jaunieši izrādīja patiesu interesi, tādēļ domāju, ka programma šajā novadā darbosies sekmīgi," pēc tikšanās ar viņu sacīja J.Supe.

Ari topošās stomatoloģes, bijušās balvenietes Lauras Sprudzānes pieredze uzskatāmi parādīja jauniešiem, cik vē-

tīga ir šī programma. Jaunieši pastāstīja, ka, tieši pateicoties "Award", skolas laikā pieteikusies brīvprātīgajos palīgos medicīnas iestādē, tādējādi vēlreiz pārliecinoties, ka izvēlējusies pareizo profesiju.

Tiekoties ar "Award" pārstāvjiem, jaunieši guva ne vien teorētiskas zināšanas, bet darbojās arī praktiski. Piemēram, sadalījušies grupās, viņi plānoja, kurās iestādēs vai uzņēmumos varētu realizēt programmas aktivitātes.

M.Jeromāne aicina Viļakas novada jauniešus vecumā no 14 līdz 25 gadiem iesaistīties "Award" programmā. Sīkaku informāciju var saņemt, piesakoties pie Madaras vai rakstot uz e-pasta adresi: madara_jeromane@inbox.lv.

Jaunums

Spogulīt, spogulīt, saki man...

Balvu Bērnu un jauniešu centrā šoruden darbu uzsācis jauns interešu pulciņš. Sākot ar 15.oktobri, otrdienu vakaros meitenes apgūs skaistumkopšanu Intas Ozolas un Renātes Kaspares vadībā.

Interese par pulciņu izrādījusies liela, jo pirmo nodarbību 15.oktobrī salonā "Inardi" apmeklēja 13 meitenes. Sākumā pulciņa dalībnieces apguva teorētiskās zināšanas ādas kopšanā - uzzināja, no kādiem slāņiem sastāv āda, kādi ir ādas uzdevumi un tipi, ar ko katrs no ādas tiptiem atšķiras, kā tīrīt, tonizēt, mitrināt un barot ādu, kādas maskas lietojamas katram no ādas tiptiem. Savukārt 2.nodarbībā meitenes sāka apgūt praktiskās iemaņas, ar dažādām metodēm viena otrai testējot ādas tipus.

I.Ozola atklāj, ka līdz mācību gada beigām pulciņā iztirzās trīs katrai sievietei svarīgas tēmas: sejas un ķermeņa kopšanu, dekoratīvās kosmētikas lietošanu, kā arī matu kopšanu un frizūras, katrai no tēmām veltot 10 nodarbības.

Balvu Valsts ģimnāzijas 9.klases skolniece Evita Zvejniece uzskata, ka pulciņā gūst vērtīgas zināšanas: "Vēlos iemācīties visu par skaistumkopšanu, lai šīs zināšanas pielietotu pati un varētu ieteikt arī citiem." Evita citīgi pieraksta nodarbībās apgūto, lai vēlāk nepieciešamības gadījumā varētu atsvaidzināt zināšanas. Viņa neslēpj, ka bija interesanti noteikt ādas tipu pulciņa biedrenēm un arī sev. "Uzzināju, ka man ir sausa āda," atklāj jaunieite, kura ar interesi gaida nākamo nodarbību, kad mācīsies par sejas maskām un skrubiņiem. Tautjāta, kura no skaistumkopšanas tēmām interesē visvairāk, Evita atzīst, ka labprāt uzzinās mazliet no visa, jo šīs zināšanas un iemaņas noderēs turpmākajā dzīvē.

Foto - I.Tušinska

Pirmā nodarbība. Sākot skaistumkopšanas pirmo nodarbību, I.Ozola iepazīst ar meitenēm un pastāstīja, kādas zināšanas viņas varēs iegūt turpmāko mēnešu laikā.

Evitas skolas biedrene Elvita Kravale pulciņu apmeklētā pašā iemesla dēļ - lai vairāk uzzinātu par ādas kopšanu, dekoratīvo kosmētiku un matu kopšanu. Meitene atzīst, ka pagaidām dekoratīvo kosmētiku lieto maz: "Svētku reizēs izmantoju skropstu tušu, tonālo krēmu un acu ēnas, bet matus ikdienā tikai taisnoju." Elvita uzskata, ka viens no skaistumkopšanas pulciņa nodarbību plusiem ir tas, ka praktiskajās nodarbībās nav jāmaksā par izmantotajiem skaistumkopšanas līdzekļiem. 9.klases skolniecei ļoti patīk apmeklēt pulciņa nodarbības, tādēļ viņa nolēmusi turpināt iesaistīties visu mācību gadu.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Mantojums

Buramvārdi nav domāti jokošanai

Profesore, tautas tradīciju pētniece JANĪNA KURSĪTE apceļo Latvijas novadus, lai stāstītu par Zilākalna Martu un izrādītu viņas atstāto mantojumu. Pirms vairākiem gadiem Raunā, kur Marta kādu laiku bija dzīvojusi, profesore viņas mājas šķūnītī atrada dziedinātājas arhīvu un Martai speciāli šūdinātās kleitas ar lielām kabatām. Šis atradums kļuvis par ceļojošās izstādes pamatu, un nesen tāda bija skatāma arī Balvos.

Dziednieces vecajā šķūnītī atrada klājienu bagātības: savulaik Martas valkātās kleitas, jakas, mētelīti, arī šujmašīnu un skapi. Viena no lielākajām vērtībām – sarakste ar cilvēkiem. Martai cilvēki rakstījuši no visas bijušās Padomju Savienības. Tur lasāmi lūgumi gan palīdzēt veselības problēmu gadījumos, gan arī teikti paldies vārdi. Atradums bija arī Martas savulaik izmantotā profesionālā medicīnas literatūra, tāpat netrūka arī reliģiska rakstura grāmatu, tostarp Bībeles. Bija arī latviešu tautas dainas.

Padomju laikos Marta ir nodēvēta par melnās maģijas meistari, un šāds apzīmējums viņai izskan arī tolaik uzņemtajā propagandas filmā. Janīnas Kursītes atbilde uz to ir: “Lai Dievs dod katram, kurš sevi šodien uzskata par istu kristieti, palīdzēt baznīcai tik daudz, cik to savulaik darījusi Marta.” Zīmīgs apliecinājums tam ir dziednieces arhīvā atrastās visai daudzās viņas ziedojumu kvītis. Bijuši ziedojumi Dikļu un Raunas baznīcām. Marta nekad cilvēkiem neprasījusi maksāt konkrētu summu. Viņai bija nostāde, - cik daudz katrs no dziedināmajiem varēja atļauties, tik arī lai ziedo.

Martas atstātā mantojuma gudrības

Valkā zaļo krāsu. Interesanti, ka Martas valkātās apģērbs – kleitas, jakas, mētelis – bijis tikai zaļos toņos. Viņa pati izvēlējusies arī audumus, no kā apģērbu šūdināt. Keitām raksturīgas arī apaļas, baltas krādzinātas. J.Kursīte teic: “Ja cilvēkam ir veselības problēmas, patiešām der izvēlēties apģērbu zaļā tonī, jo zaļais nozīmē dzīvību, atjaunošanos. Gadalaikā, kad pazūd saule, kad ir tumšie rudens mēneši, dzīves tonusam der sevi paspilgtināt ar košajām krāsām.” Tas gan nenozīmē, - uzsvēra literatūrzinātniece, ka pietiks apģērbt zaļu vai sarkanu kleitu un veselība atgriezīsies kā uz burvju mājienu. Ne mazāk svarīgi ir ievērot arī citus dzīves principus: būt kustīgam, ēst veselīgu pārtiku un nenogurdināt sevi ar pārlietu stresu. Interesanti, ka arī Martas vēstules ir rakstītas ar zaļu tinti.

Neatdod otram savu bagātību. Ticējums māca, ka nedrīkst maksājot par pakalpojumu, savu naudu otram likt tieši rokā. Tas tāpēc, lai neatdotu visu savu bagātību un nepiedzīvotu neveiksmi. Nauda jāuzliek uz galda, šķīviņa, var arī kabatā. Ne velti visas

Foto - M.Sprudzāne

Zilākalna Martas mantojums. Janina Kursīte atklāj, ka viņai bijis liels pārsteigums un prieks atrast Martai piederošās privātās lietas. Lai tās saglabātu un varētu izrādīt citiem, vajadzējies rūpīgi atjaunot, jo apģērbi bijuši kožu un pelējuma sabojāti. Rundāles pils restauratori uzņēmušies sarežģīto un nepateicīgo Martas kleitu atjaunošanu.

kleitas, ko valkājusi Zilākalna Marta, bija šūdinātas ar kabatām. Tas darīts ar gudru ziņu: sak, ieliec man tik daudz naudiņas, cik pats vēlies.

Nedari otram ļaunu. Mūsdienās cilvēki rīkojas neapdomīgi, vēlot otram ļaunu, būdami dusmīgi vai aizvainoti par kādu sīkumu vai pārpratumu. Ļaunums pēc tam atnāk atpakaļ pašam. Nevajag izmantot buramvārdus it kā joka pēc. Arī zilēt nākotni drīkstētu tikai, cilvēkam atrodoties uz robežas starp dzīvību un nāvi, bet ne citās reizēs.

Spēka vārdi un pieskārieni. Zilākalna Marta nekur nav tālu prom. Viņas dzeldīgais skatiens joprojām ir tepat. Iecavas Sila kapos pie lielās priedes, kur ir Martas atdusas vieta, ik gadu viņas dzimšanas un arī aiziešanas dienas datumos pulcējas ļaudis. Var jau domāt: ko gan šis rituāls spēj dot? Taču tas cilvēkiem dod ticību, un kur ticība, tur arī spēcīgums.

Joprojām dzīva leģenda par viņas spēju apburt ar skatienu, ar iekšēja spēka vārdiem. Dzīvs ir stāsts par niknu bulli, kurš, Martas uzlūkots, palicis gluži rāms un tecējis nopakaļ kā mīlīgs sunītis. “Kaut kāds spēks ir mums katram. Nejauši paskatāmies otra acis un atstājam iespaidu. Arī padomju laikos politisko aprindu galmiem bija pietuvināti hipnotizētāji, kas pareģoja nākotni. Tādas lietas, skaļi neafišējot, varēja izdarīt arī Zilākalna Marta,” pārliecināta Janīna Kursīte. Martai piemita spēja dziedināt pēc fotogrāfijas vai arī, ņemot slimnieka radnieka roku savējā.

J.Kursīte aicina ikdienā būt uzmanīgiem pret līdzcīvēkiem brīžos, kad mūsu tuvumā kāds jūtas slikti. Tādā brīdī der ņemt otru roku savējā, mierīgi paturēt un paklusēt. Tādā veidā notiek enerģijas apmaiņa - otrā ielūst pozitīvā enerģija un pēc tam atnāk atpakaļ.

“Sabiedrībā brīnāmies, kādēļ cilvēkiem neveicas, kādēļ tik daudzi starp mums jūtas slikti? Tādēļ, ka savu enerģiju izšķērdējam tukšgaitā,” uzskata literatūrzinātniece. Viņa piedod nozīmi veidam, kā Zilākalna Marta ārstējusi cilvēkus. Dziedniece savā istabā aiz garā galda sasēdinājusi tik daudz cilvēku, cik tur varējis apsēsties. Marta pati it kā iegrimusi transā, varējis domāt - laikam aizmigusi, taču būtībā viņai vajadzēja laiku, lai katru redzētu un starp dziedināmajiem notiktu enerģijas apmaiņa, spēcinoši viņus. Janīnas Kursītes

Zilākalna Marta noteikti ir spilgtākā 20.gadsimta tautas dziedniecības pārstāve. Katrā ciemā savulaik ir bijušas lielākas vai mazākas dziedinātājas, specializējušās katra uz ko savu. Mēs katrs varētu censties savu grūtsirdību pārveidot citā fiziskā formā par labu savai veselībai.

padoms: “Ir jāpieskarās un jāpaņem otra cilvēka roka brīžos, kad viņam slikti. Komplektā ar labu vārdu un pareizu intonāciju tas dod rezultātu. Tādējādi ap mums veidosies pozitīvās enerģijas lauks.”

Ūdens. Sen jau pierādīts, ka ūdens ir enerģijas nesējs, tādēļ svarīgi, kādu ūdeni dzeram. Labākas īpašības tas iegūst, kaut vai ūdeni pārkrustot vai arī ierunājot tur labas domas un labus vārdus.

Šķiet, katrs zina, ka dienā vajag izdzert vismaz 8 glāzes ūdens. Taču pētnieki nākuši klajā ar paziņojumu, ka nepieciešamas pat 13 glāzes. Tiesa, vērā jāņem arī dzīvesveids, cilvēka svars, sportiskās aktivitātes.

Īsumā

Ari šosezon neizbēgami būs gripa

Slimību profilakses un kontroles centrs aicina savlaikus gatavoties iespējamajai kārtējai gripas sezonai. Mediķi atzīst, ka gripas sezona un saslimstības pieaugums neizbēgami gaidāms arī šosezon. Potēties pret to iesaka sevišķi riska grupu pacientiem. Mediķi pierāda, kā saslimšana ar gripu var progresēt un kļūt par ļoti nopietnu veselības problēmu. Atsevišķos gadījumos tas beidzas ar nāvi. Centra dati liecina, ka aizvadītās gripas sezonas laikā no gripas vīrusa izraisītām komplikācijām mira 80 iedzīvotāji. Tas ir augstākais mirstības līmenis pēdējos gados. Liela daļa nāves gadījumu saistīti ar to, ka pacientiem bija viena vai vairākas hroniskas slimības (asinsrites un elpošanas sistēmu slimības, cukura diabēts, audzējs). Sabiedrību satraukusi arī pazīstamā latviešu mūziķa Aivara Brīzes pēkšņā nāve, kurš nomira, atgriežoties no Austrijas. Viņš bija saķēris gripu, kas pārāuga abpusējā plaušu karsoni. Par pretgripas potēm iedzīvotājiem jāinteresējas pie saviem ģimenes ārstiem.

Ģimenes ārsti izmēģina telemedicīnas iespēju

Līgas Kozlovskas ģimenes ārsta prakse iesaistījusi Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācijas pilotprojektos, lai izmēģinātu telemedicīnas pakalpojuma iespējamību. Šī pakalpojuma mērķis ir nākotnē jebkurā Latvijas ģimenes ārsta praksē pacientiem nodrošināt iespēju pārbaudīt aizdomīgus ādas veidojumus, nebraucot pie speciālistiem uz Rīgu vai citu tālu pilsētu. Šogad, kopš pavasara, L.Kozlovskas praksē ir iespējams nofotografēt aizdomīgu ādas bojājumu, kura attēlu ar interneta palīdzību nosūta uz Rīgu, uz dermatoloģisko centru, kur to pārbauda un novērtē speciālists. L.Kozlovska atzīst, ka pēc pirmo pacientu pārbaudes gūti vēra ņemami rezultāti. Vienā gadījumā ir operatīvi atklāts ādas vēzis, bet otrā gadījumā atklāta ļoti reta ādas slimība, kas var bojāt cilvēkam citas orgānu sistēmas. “Telemedicīnai noteikti būs nākotne un tā ļaus atklāt saslimšanas pat ļoti attālos lauku novados,” vērtē ārste. Telemedicīnas projekts turpināsies arī nākamajā gadā, un tajā iesaistīsies arī vairāk Latvijas ģimenes ārstu.

Cer mazināt pacientu rindas pie speciālistiem

Pievērsta uzmanība pacientu rindu mazināšanai pie ārstiem speciālistiem. Ar nākamo gadu Bērnu kliniskajā slimnīcā Rīgā reģistratūrā strādās nevis vidējā līmeņa medicīniskais personāls, bet par notiekošo atbildēs virsārstis. Viņš būs tas, kurš medicīniski izvērtēs, vai, piesakot rindu bērna pieņemšanai pie speciālista, pacients ierindojams akūtā vai plāna rindā. Pirmajā gadījumā palīdzība nepieciešama uzreiz, bet otrajā gadījumā – var gaidīt. Mediķi aicina būt atbildīgiem arī pacientiem. Gadījumā, ja viņi nevar ierasties iepriekš pieteiktajā dienā, par to noteikti vajadzētu paziņot reģistratūrai. Rindu mazināšanu veicinātu arī iespēja kontrolēt ģimenes ārstiem dažas diagnozes, piemēram, cukura diabētu. To varētu ārstēt, kā uzskata L.Kozlovska, ģimenes ārsti, kuri komplikāciju gadījumā pacientu nosūtītu pie ārsta speciālista – endokrinologa. “Nav normāli, ja ģimenes ārsts par savu pacientu nezina nopietnu viņa veselības aprūpes daļu. Ja pacients apmeklē tiešās pieejamības ārstu, pēc tam nav atgriezeniskās informācijas par reālo situāciju,” uzskata ģimenes ārste L.Kozlovska.

Aicina rakstīt vēstules un stāstīt par savu slimību

Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO aicina cilvēkus ar īpašām vajadzībām rakstīt vēstules finanšu ministram, premjeram vai vienkārši uz Saeimu deputātiem un pastāstīt, kā viņi jūtas šajā pēckrīzes laikā, sadzīvojot ar savu slimību. Šobrīd mūsu valstī ir populāri vainot cilvēkus viņu saslimšanā. Taču, vai mūsu valdība ir tiesīga vainot neveselīgā dzīvē cilvēkus, kuri izgājuši izsūtījumu, smago darbu kolhozos un rūpnīcās, *savilkuši jostas* 90.gadu krīzē un vissmagāk cietuši tajā?! SUSTENTO uzskata, ka tas ir amorāli. Laikā, kad budžets nodots apspriešanai Saeimā, atklājas, ka tajā kompensējamajiem medikamentiem nākamgad atvēlēts nevis vairāk, bet pat mazāk līdzekļu, nekā iztērēts šogad. Cilvēki ar īpašām vajadzībām lielā mērā atkarīgi no valsts labvēlības, jo visbiežāk savus medikamentus paši iegādāties nevar. Taču tās ir zāles, kas palīdz labi justies vai vismaz ciešami, bet reizēm no tām atkarīgi cilvēku dzīvība.

Alūksnes novada Liepnas pagastā dzīvo un strādā daudz cilvēku, kuri abonē Ziemeļlatgales laikrakstu "Vaduguns". E-pastā saņēmām priecīgu vēstulīti, kurā mūsu avīzes lasītāji Liepnā emocionāli stāsta par Balviem: "Liepnas cilvēkiem lielā cieņā ir Balvu ārsti ķirurgi Baranovskis, Sorokins, stomatologi, frizieres, mēbeļu ražotāji "Amisa", bankomāti, veikali... Prieks un brīnums ir pareizticīgo baznīcas celtnē. Balvu pilsētas sakoptība liecina par labiem saimniekiem." Aizbraucot uz Liepnas pagastu, pārliecinājāties, ka viņu ļaudis ir darbīgi, atvērti un labprāt stāsta gan par sasniegumiem, gan ikdienas dzīvi un svētkiem. Arī nākamgad brauksim ciemos pie kaimiņpagasta cilvēkiem, lai viņu labos darbus un notikumus uzzinātu arī Balvu, Baltinavas, Viļakas, Rugāju un citu novadu iedzīvotāji, kuri būs mūsu avīzes lasītāji 2014. gadā. Liepna ir tālākais Latvijas austrumu pagasts. Tas robežojas arī ar Balvu novadu, bet attālums no Liepnas līdz Alūksnei un Balviem ir gandrīz vienāds - atkarībā no mērķa, kurp dodies, ceļa garums ir apmēram 34 kilometri.

Rezultāts - tikai kopīgā darbā

IVETA PRIEDE, Liepnas un Mārupes pagastu pārvaldes vadītāja

Cik ilgi strādājat šajā amatā?

-Sākumā strādāju Mārupes pagastiesā, tad vienu sasaukumu biju Mārupes pagasta vadītāja, bet tagad esmu gan Mārupes, gan Liepnas pagastu pārvaldes vadītāja. Ar ģimeni dzīvoju Mārupes pagastā. Domāju, šie pagasti ir diezgan atšķirīgi viens no otra, tāpēc sākotnēji nebija viegli savienot abu pagastu vadību. Ja Mārupē es pazīstu teju katru cilvēku, tad Liepnas pluss ir tas, ka šeit pabeidzu vidusskolu. Šo četrus gadus laikā esmu iedziļinājusies Liepnas cilvēku problēmās, iepazīsusi viņu darbu. Vairāk grūtāk bija sākumā, kad šeit realizēja lielo ūdenssaimniecības projektu, kas jau ir beidzies.

Cik bieži braucat uz Liepnu?

-Oficiāli pieņemšanas dienas ir divreiz nedēļā, taču ir dienas, kad 17 km garo ceļu mēroju arī biežāk un palieku ilgāk.

Kādi cilvēki dzīvo Liepnā?

-Cilvēki šeit ir darbīgi, un katrā iestādē ir savs kods. Aktīvākie ir vidusskolas un internātskolas kolektīvi, pensionāru biedrība, kuru vada Anna Apšusala, kultūras jomas cilvēki, uzņēmēji un zemnieki. Laba sadarbība pagastam ir ar zemnieku saimniecībām "Klajalkšņi", "Priēžumājas 2", "Plešlauzi", SIA "Bērtne", SIA "Plus Andris", SIA "Garaiskalns" un citi. Daudzi atbalsta pagasta aktivitātes gan morāli, gan materiāli, par ko liels paldies. Cenšas būt klāt paši, sagatavo kādas balvas, nekad neatsaka, kad lūdz palīdzēt.

Vai paspējat būt klāt visos pasākumos, kuros Jūs aicinā?

-Ar kultūras darba organizatoriem ir vienošanās, ka, plānojot pasākumus, tie nedrīkst būt vienā un tajā pašā laikā, piemēram, izlaidumu sākums abos pagastos bija ar divu stundu starpību. Cenšos būt klāt pēc iespējas visur, kur aicina.

Kāds ir Jūsu redzējums Liepnas pagasta nākotnei?

-Pašlaik lieli projekti ir beigušies, domājam par jauniem. Pēdējais projekts mums bija diķa atjaunošana un peldvietas ierīkošana - nu Liepnā ir par vienu sakārtotu vietu vairāk. Vasarā sakārtojām lūgšanu vietu Sprindulkalna kapsētā. Šeit lielākais atbalsts bija no novadnieka Arta Kļaviņa. Sakopti Brāļu kapi, kur atdusas Liepnas kaujā (un ne tikai) kritušie. Ieceru daudz, jāsiltina vidusskolas ēka, jāremontē aktu zāle, darāmi arī citi darbi. Idejas ir, jāgaida iespējas!

Ciemojamies

Izglītība

Prasme iekļauties vietējā sabiedrībā

Liepnas vidusskolas direktore LIENE STABINGE Liepnas vidusskolā kā matemātikas skolotāja nostrādājusi trīs gadus, pus gadu bijusi toreizējā skolas direktora Aivara Delpera vietniece, bet ar šī gada jūniju pilda direktora pienākumus. Liepnā viņa ar ģimeni dzīvo jau astoņus gadus un kopā ar vīru, ģimenes ārstu Jāni Stabingi, audzina trīs meitas - vecākajai jau 12 gadi, vidējai - 9, bet jaunākajai - 6 gadi.

Liepnas vidusskolas direktore Liene Stabinge. Viņa saka, ka galvenais atslēgas vārds, kā dzīvot un strādāt jebkurā vietā, ir iekļaušanās vietējā sabiedrībā. Viņa ar vīru Jāni audzina trīs meitas, dzied Liepnas sieviešu vokālajā ansambli, priecājas par vīra hobiju - aizraušanos ar gaisa baloniem.

Liepnas vidusskolā pēdējos gados skolēnu skaits strauji samazinās - šobrīd skolu apmeklē tikai 84 audzēkņi. "Tas ir mazākais skaits pēdējos gados. Daudzi darba meklējumos izbrauc ar visām ģimenēm, arī pēc 9.klases izvēlas apgūt arodizglītību. Alūksnes novadā nav arodskolu, tāpēc aiziet mācīties uz citiem novadiem," saka L.Stabinge. Viņa pastāsta, ka Liepnas vidusskolā realizē piecas izglītības programmas, ir plašs interešu izglītības spektrs. Jau vairākus gadus atjaunots Liepnas mazpulkis, kuru vada bioloģijas skolotāja Maruta Galla, aktīvi darbojas sporta pulciņi, kurus vada jaunais sporta skolotājs Jānis Štrauss. Nodarbības notiek jaunajā sporta hallē, skolēni papildus apgūst volejbola, florbola, futbola iemaņas. Lai arī nākamie skolēnu deju svētki ir tikai pēc diviem gadiem, tiem gatavojas tautisko deju pulciņa dalībnieki, kurus vada Iveta Boroduška un Ināra Orbidāne. Skolā apgūst teātra spēles iemaņas, iestudē ludziņas. Aktīvi darbojas skolēnu dome, kura jau bija sarīkojusi Helovīna dienas aktivitātes. "Jau trešo gadu septembra beigās pie skolas veidojam ziedu paklāju, kur aktīvi iesaistās ģimenes. Šogad mēs ziedu paklāju veltījām Latvijas 95.dzimšanas dienai. Ziedi veidoja Latvijas kartes kontūru, katrs novads bija savā krāsā un bija arī sava latvju zīme. To koordinēt palīdzēja radošā vizuālās mākslas pulciņa skolotāja Mārīte Pugeja," stāsta L.Stabinge un piebilst, ka tradicionāli atzīmē visus valsts svētkus. Aktīvi darbojas skolas padome, un tās ieteikums bija pagājušajā gadā dibināt biedrību "Liepna - manas mājas". Tās mērķis ir piesaistīt atbalstītājus, darboties projektos. Nākamgad aprīlī 135 gadi, kopš Liepnā dibināta skola, bet vidusskolas ēkai paliek 50 gadi. "Jubileju rīkosim nākamgad oktobrī, bet šogad centisimies izziņāt un aktualizēt skolas vēsturi, meklēsim un uzrunāsim skolas absolventus," piebilst direktore. Liepnas vidusskola

sadarbojas ar tuvējām skolām. Aizvadīta Sporta diena kopā ar Liepnas internātpamatskolas un Pededzes pamatskolas kolektīviem, vēl padomā Sporta diena jaunāko klašu skolēniem. Ja runā par skolēnu sekmēm, tad tās ir dažādas, jo dažāda ir skolēnu motivācija mācīties. Tie skolēni, kuriem ir savs dzīves mērķis, mācās un to var redzēt katrā stundā, bet citi uzskata, ka ne Liepnā, ne Latvijā nekā nav... Diemžēl šis sabiedrības uzskats atstāj negatīvu iespaidu arī uz skolēniem un skolu. "Man patika, kā pie ziedu paklājiem teica teritorijas attīstības speciāliste Laima Kaņepe:- Rīgā ir bijis katrs, bet kurš ir bijis Liepnā? Jāprot it visā saskatīt to labo, ko mēs varam, ko izdarām, kas mēs esam. Katram ir jāatrod sava iekšējā motivācija," uzskata direktore piebilstot, ka skolā ar skolēniem veic lielu individuālo darbu.

Liepnas vidusskolā kopā ar pirmsskolas izglītības iestādi strādā 20 pedagogi, tiesa, ne visi uz pilnu slodzi, tāpēc daudzi brauc strādāt arī uz kaimiņu skolām - Mārupi, Alūksni, Pededzi.

Uzņēmējdarbība

Kūdras vākšanu salīdzina ar zāles pļaušanu

SIA "Bērtne" meistarū EDUARDU VOILAKU sastopam pagastā. Viņš tikko atvedis strādniekus un lietišķi pastāsta par uzņēmumu.

"SIA "Bērtne" ir akciju sabiedrības "Seda" meitas uzņēmums, kas iekļauta somu koncernā "Vapo", paskaidro E.Voilaks. Silguldas purvs atrodas Liepnas pagastā, uz Alūksnes pusi, bet Liepnā ir ražotne, kurā fasē izstrādāto kūdru. Viņš kūdras sagatavošanu salīdzina ar sienu sagatavi, vienīgi sienu nopļauj, bet kūdru safrēzē. Pēc apkāļšanas kūdru izrušina, tad iet tādi lieli traktori - pneimatiskie kūdras savācēji, kas iesūc 2 - 3 milimetrus kūdras virskārtas. To ber lielās kaudzēs, tad pārved uz angāru un fasē maisos, kuros satīpst seši kubikmetri kūdras. "Viss mums ir mehānizēts, ar rokām neko šeit neizdarīsi. Tehnikas vienību pietiek. Sezonā dodam darbu purvā 15 strādniekiem, bet cehā - pieciem. Kad sezona beidzas, gan purvā, gan cehā paliek pieci strādnieki," skaidro E.Voilaks. Viņš stāsta, ka skolēnus vasarā nenodarbina, jo darba trūkst pat pieaugušajiem, turklāt viss ir mehānizēts, tehnika jāpārzina īpaši smalki. "Gadā saražojam apmēram 60 tūkstošus kubikmetrus kūdras, taču ceram iegūt vairāk, jo klāt nāk jaunas platības. Daļēji apgūti jau 120 hektāri, tikai ne visas platības ir pilnvērtīgas novākšanai. Gadā kūdru no viena un tā paša lauka vācam apmēram reizes 10 - 12.

Meistars Eduards Voilaks. Sešus kubikmetrus lielo tilpuma plastmasas maisu ar kūdru sakrājis daudz - tie gaida izvešanu uz Itāliju, Franciju, Spāniju, Austriju, Poliju, kur to izmantos lauksaimniecībā.

Galvenais, lai būtu labs gads, jo lietaina vasara samazina kūdras izstrādes apjomus apmēram uz pusi," skaidro E.Voilaks. Rudenī kūdras izstrādi purvā pārtrauc, bet tās fasēšana un eksports turpinās. Uzņēmumi, kuri iepērk šo kūdru, to bagātina ar substrātiem un fasē mazos iepakojumos, lai izmantotu šādu audzēšanu.

Liepnas pagastā

Novadniece

Rūpju pietiek, bet darbīgums nezūd

Liepnas iedzīvotāju LIDIJU KUDLI sastopam smaidīgu un enerģijas pilnu. Savu mīlestības un rūpju nastu viņa neslēpj, - šeit visi zina, ka dzīvesbiedrs Bronislavs pirms septiņiem gadiem no stipra un strādīga vira palika gulošs un kopjams.

Lidijas Kudles dzimtas saknes ir Briežuciema pagasta Ploskinē, bet dzīves ceļi viņu ar ģimeni atveduši uz Liepnu, kur viņa dzīvo *līvānietē*. Mājas apkārtnē - sakopta, zeme apkārt ogu krūmiem un ābelēm - uzrakta, izveidotas ziedu kopozīcijas - viss tīrs un kārtīgs. Lidija un Bronislavs šeit izaudzinājuši divas meitas, ar kurām lepojas. Liāna Kudle ar vīru dzīvo Alūksnē un strādā Liepnas internātpamatskolā par skolotāju, otra meita Lāsma Smaliķe ar ģimeni dzīvo Rīgā un strādā par izmeklētāju. Pie sienas lielajā istabā novietota Pateicība par nesavtīgu, apzinīgu un godprātīgu attieksmi Liepnas pagasta Saidu kapsētas pārrauga pienākumu veikšanā. Lidija stāsta, ka viņai kā kapu pārraudzē darba netrūkst. "Kad 1999.gadā uzņēmos šos pienākumus, apkārt kapsētai nebija ne žoga, ne vārtu... govīs varēja staigāt. Sēdos uz velosipēda un braucu apzināt kapsētā gulošo piederīgos. Vācu ziedojumus, reģistrēju katru latu grāmatā. Uzlikām žogu, lielos vārtus izkala Laimonis no Alūksnes, kas izmaksāja astoņsimt latu," stāsta Lidija. Viņa atceras katru ziedotāju, katru darbu darītāju, katru summu, kas izdota par darbu. Trīs mazie kapsētas žoga vārtiņi izmaksājuši 550 latu, aka ar deviņiem grodiem - 670 latu, 170 latu izmaksājušas plāksnes apkārt krustam. Lidija pie vārtiem iestādījusi divas tūjas, iegādājusies puķu podus un ik pavasari stāda nokarenās begonijas, arī puķes pie krusta. "Ir jādabojas, jātīra lapas, jāorganizē talkas un zāles pļaušana, jālasa nokritušie zari, rudenī lapas jāgrābj, jādedzina. Darba pietiek, bet cilvēki nāk palīgā," saka Lidija. Par to, cik prasa gulošā vīra aprūpe, Lidija klusē. Vien acīs iezogas miklums,

Lidija Kudle pie savas mājas Liepnā. Viņa saka, ka rudenos darba netrūkst, jo vienmēr gribas, lai ir skaisti un patīkami gan pašiem, gan ciemiņiem, kuri pie viņas iegriežas.

kuru viņa tūlīt nomaina pret siltu smaidu piebilstot, ka liktenis jāpieņem tāds, kāds ir. "Esmu iemācījies saprast vīru no acu skatiņa, rokas kustības. Runāju ar viņu, stāstu visu, ko pati daru, rādu filmas televīzijā, vingrojam, gatavoju ēst..." isi atbild māju saimniece. Viņa savu sāpi noglabājusi dziļi jo dziļi, jo ne jau katram par to stāstīsi.

Viņa aprāj meitas atvesto suņuku Džordžu un nosmej, ka labāk būtu mazbērņus sagādājušas. Lidija "Vaduguni" abonē visu šo laiku, kopš dzīvo Liepnā, jo gribas izlasīt, kā klājas savas puses ļaudīm - Jurim, Silvijai, Veltai, Laimonim, krustdēlam Aldim Koniševam ar ģimeni, viņa dvīņubrālīm Jānim Koniševam ar ģimeni un citiem. "Man patīk jūsu avīze - tajā vienmēr atrodu ko noderīgu, uzzinu jaunumus dzimtajā pusē," secina L.Kudle.

Stipra ģimene

Lepojas ar bērniem un mazbērniem

VALIJA SPRUDZĀNE vada savas dzīves 77.gadu un ļoti lepojas, ka abiem ar vīru Ronvaldu izdevies izaudzināt labus un strādīgus bērnus. Nu visiem savas dzīves, bet lepnums atkal par mazbērniem.

Dienā, kad iebraucam saimnieces sētā, Valijai gadījies sīka rūpe - strādājot pirkstā ierāvusi skabargu un nav, kas izvelk. "Vīrs jau četras dienas Balvu slimnīcā, viss pašai jādara. Uzlēca augsts asinsspiediens, un baidījāties no sekām, labāk šādos brīžos izsaukt ātro palīdzību," atverot mājas vārtiņus, jēsti stāsta Valijas kundze. Viņa norāj suņus un aicina istabā, piebilstot, ka agrāk, kad šajās istabās audzinājuši bērnus, tik smuki vis nebija, kā tagad. "Gultiņa pie gultiņas, pašauri bija. Pati strādāju fermā, 90 teles aprūpēju," piebilst Valija. Viņa izņem vienu fotogrāfiju albumu, otru sameklē bufetē aiz stikla un lepnī rāda, - lūk, mani mazbērni! Kad stāsti par mazbērniem pierimuši, Valijas kundze smeij, ka bērnu firmas, kurās viņi strādā, vairs galvā nevar saturēt. Nu jau piecu lielu cilvēku dzīves un ģimenes jātur prātā, ak, jā, - vēl valstis, kurās kurš dzīvo. Bet tomēr noskaidrojam, ka meita Skaidrīte Sprudzāne ir juriste un viņas darba dienas paiet tepat Latvijā - SIA "Depo DIY". Savukārt Zeltīte, nu jau Mālnieces uzvārdā, dzīvo un strādā Vācijas slimnīcā par medmāsu. Dēls Igors Sprudzāns strādā par mērieku SIA "Nekustamo īpašumu darījumu centrs" un ir tas, kurš visbiežāk atbrauc palīgā

Rāda bērnu un mazbērnu fotogrāfijas. Valija Sprudzāne ar mīļumu izrāda katru bildīti un par katru viņai kāds labs vārds sakāms.

vecākiem. "Viņam norakstīsim māju," paziņo Valijas kundze, pamatojot savu domu, kāpēc šāda izvēle. Madonā mazo uzņēmumu vadību mācās meita Inese Auniņa, bet vistālāk - Amerikā - dzīvo Daina Grenenberga-Grinberga. Tur viņa ir sociālā darbiniece, studē medicīnu un pie mammas ar tēvu Liepnā ierodas reizi piecos gados. Tālajā Amerikā - arī mazmeita ar znotiņu, kuru bildīte tikpat mīļa, kā visu pārējo. "Lai tik būtu veselība, citādi viss ir labi. Bērni izskoloti, jau savā dzīvē, un tas ir galvenais," nosaka Valijas kundze.

Dažādi

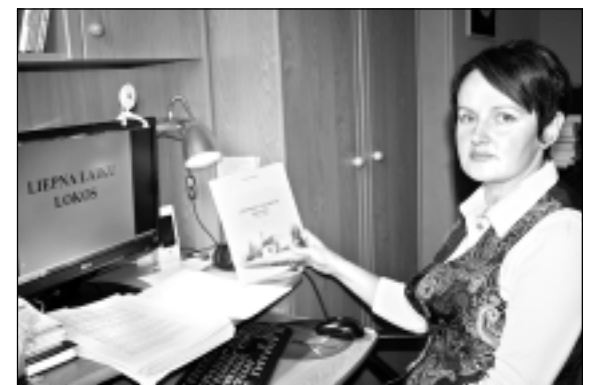
Audzina trīs mazmazbērņus

Izaudzinājusi trīs savus bērnus, māsa meitu un trīs dēla bērnus, nu 75-gadīgā māmuļa Skaidrīte Ziediņa viena ar savu 163 latu lielo pensiju audzina trīs mazmazbērņus.

Desmitgadīgā Liāna Meldere apmeklē 5. klasi, māsa Viktorija mācās 3.klasē, bet piecgadīgā Daniela Bremšmite iet bērnudārzā. Skaidrītes Ziediņas bērnu un bērnubērnu likteņstāsti ir gari un skumji, bet neba visiem sirdi izkratīsi. Jaunākās meitenes tētis vēl pānteresējas par sava bērna gaitām, bet vecāko meiteņu tēvs no Anglijas neliekas ne zinīs, arī māte šobrīd pazudusi Īrijā vai Vācijā. "Mana meita dzīvo un strādā Īrijā. Kad viņas meita, šo bērnu māmiņa, pagājušajā gadā aizveda pie sevis arī abas vecākās meitenes, jo mazā jau bija tur, man sirds bija nemierīga. Aizbraucu uz Īriju, padziņoju pusgadu un sapratu, kāda ir mātes attieksme pret bērniem. Paņēmu dokumentus un atbraucām atpakaļ uz Liepnu. Nu ar mani un bērniem māte nav sazinājusies vispār," stāsta Skaidrīte Ziediņa. Viņas balsi jaušas sāpe par to, kā samaksāt par elektrību, apkuri, ūdeni, telefonu... Turklāt tie nav vienīgie izdevumi. Viņa tikko ar trīs mazmazbērnu pasēm pārnākusi no bāriņtiesas un ļoti cer uz kādu materiālo palīdzību. "Ir arī daudz labu cilvēku, tāpēc katram, kurš man palīdz, veltu siltus paldies vārdus. Gadi iet, veselība pagaidām vēl turas. Mums ir labs dakterītis Stabingis, dzeru zāles, bet sirds nemierīga - kā būs tālāk?" pārdzīvo vecvecmāmiņa Skaidrīte Ziediņa.

Lai patīkami ienākt

Liepnas bibliotēkas vadītāja Inese Paia izrāda bibliotēkas telpas, digitālās fotogrāfijas "Liepna laiku lokos", pastāsta par savu darbu un saka, ka bibliotēka ir tā vieta, kur cilvēki iegriežas ne tikai pēc grāmatām, bet visas informācijas: "Ir atsevišķa datortelpa, stūrītis bērniem, telpa sevišķi vērtīgām enciklopēdijām un grāmatām. Par finansējumu nevaru sūdzēties, mūs atbalsta, iepērkam jaunāko literatūru. Lielākie lasītāji ir skolas bērni, jo arī bibliotēka atrodas skolas ēkā." Viņa piebilst, ka arī "Vaduguni" ir savi lasītāji.

Cik kilometru līdz Balviem?

Pirms doties atceļā uz Balviem, apmulstam pie ceļa zīmes, kas rāda, ka attālums no Liepnas līdz Balviem ir... 47 kilometri. Ievadot maršruta kalkulatorā vārdu 'Balvi', pārlicināmies, ka P42 ceļš uz Balviem ved caur Kupravu, iziet uz Viļakas - Balvi ceļa pie mototrases, un tikai tad mēs varam nokļūt Balvos. Tas tad arī sastāda tos 47 kilometrus. Taču kalkulatora pakalpojums neizmantojam un, braucot isāko ceļu, Balvos nokļūstam pēc 33 kilometriem. Rodas jautājums, - kāpēc nepieciešama šāda ceļa zīme?

Liepnas pagastā ciemojās Z.Logina, autores foto

Jaundzimušie

No trīs vārda variantiem izvēlas Paulu. 18.oktobrī pulksten 8.47 piedzima meitenīte. Svārs - 3,840kg, garums 58cm. Meitenītes vecākiem Agnijai un Jānim Vanagiem no Alūksnes novada Zeltiņu pagasta šis ir pirmais bērniņš. "Vēl pirms kļuva zināms gaidāmā bērniņa dzimums, nojautu, ka tā būs meitenīte, jo arī brālim pirms gada piedzima meitiņa. Savukārt Jānim kā topošajam tēvam, protams, gribējās puiku. Taču labi vien ir, kā ir - māsa paaugsies, vajadzēs aizstāvi brāli," saka jaunā māmiņa. Jau pirms pirmdzimtas nākšanas pasaulē topošie vecāki izlēma, ka viņu sauks par Paulu, kaut gan padomā bija arī vārdi Kristiāna un Evelīna. "Apkārtņē jau bija meitenītes ar šādiem vārdiem, tādēļ nolēmām, ka paliksim pie Paulas," stāsta Agnija un Jānis. Viņi teic, ka Balvi ģimenei nav sveša vieta, jo Jāņa tētis dzīvo Rugāju novadā. Tas ir viens no iemesliem, kādēļ Agnijas un Jāņa meitiņa nāca pasaulē tieši Balvu dzemdību nodaļā.

Kalniņu ģimene - lieliskais četrinieks. 24.oktobrī pulksten 9.41 piedzima puika. Svārs - 3,920kg, garums 58cm. Puisēna vecākiem Rutai un Raivo Kalniņiem no Rēzeknes šis ir otrais bērniņš. "Vecākajai meitiņai Rēzijai 18.novembrī paliks 4 gadi, nu viņai ir arī brālītis," teic Ruta. Jaunie vecāki stāsta, ka pēc dažādiem internetā pieejamajiem kalendāriem, ar kuru palīdzību var noteikt gaidāmā bērniņa dzimumu, sanācis, ka arī otra gaidāma meitiņa. Taču otrajā ultrasonogrāfijas pārbaudē topošie vecāki piedzīvoja nelielu šoku, uzzinot, ka gaidāmās meitiņas vietā tomēr būs puika. "Tagad gan mums viss ir, kā vajag - ir gan meitiņa, gan puika. Turklāt pēc horoskopa abi bērni ir skorpioni, savukārt mēs ar vīru - zivis," stāsta Ruta. Jaunie vecāki smeļot stāsta, ka nu viņu ģimene ir kā lieliskais četrinieks, jo visiem vārdi sākas ar burtu 'R' - mamma ir Ruta, tētis Raivo, māsa Rēzija, bet jaundzimušais brālītis ticis pie vārda Ralfs.

Dēlu nosauca par Deividu. 27.oktobrī pulksten 17.11 piedzima puika. Svārs - 3,770kg, garums 56cm. Puisēna vecākiem Vitai Koškinai un Kristapam Zušam no Rugāju novada šis ir pirmais bērniņš. Jaunie vecāki stāsta, ka par mazuļa dzimumu nebija skaidrības līdz pat pēdējai sonogrāfijai, jo pirmajā ultrasonogrāfijā daktere pateica, ka tā būs meitiņa, savukārt otrajā apgalvoja, ka puika. "Meitiņai pat vārdi bijām izdomājuši - sauktu viņu par Elizū vai Eniju. Taču mazulītes vietā piedzima dēls Deivids. Šis bija vienīgais vārda variants, citus pat neizskatījām," saka Vita. Mazuļa dzimšanas laiks bija nolikts ap 3.novembri, taču viņš acimredzot nolēma mazliet pasteigties, liekot panervozēt gan jaunajai māmiņai, gan tētim. "Viss ir labi, kas labi beidzas. Deivids ar savu dzimšanu sagādāja vislielāko dāvanu manai mātai Ingai, kura jubileju svin 28.oktobrī. Inga ļoti cerēja, ka puika nāks pasaulē vienā dienā ar viņu, taču gluži tā vis nenotika. Deivids izvēlējās pats savu datumu - 27.oktobrī," skaidro jaunā māmiņa no Rugāju novada.

Iveiciens oktobra jubilatāriem cienījamā vecumā!

97 GADOS
Pansionātā
Aleksandrs Voits

94 GADOS
Rugāju pagastā
Tekla Oplučāne

93 GADOS
Pansionātā
Bronislava Zelča

92 GADOS
Baltinavas novadā
Eleonora Kozlovskā

91 GADĀ
Balvu pagastā
Nadežda Andrejeva
Rugāju pagastā
Marija Tjūmina
Šķilbēnu pagastā
Bārbala Supe
Tilžas pagastā
Anna Avotiņa

89 GADOS
Bērzpils pagastā
Marijanna Socka
Šķilbēnu pagastā
Stefānija Logina
Balvu pilsētā
Aina Kozlovskā
Leontīna Voiciša
Anna Siņičkina

88 GADOS
Baltinavas novadā
Tekla Ločmele
Rugāju pagastā
Marija Ciproviča

Anna Zizlāne
Šķilbēnu pagastā
Anna Strupka
Viļakas pilsētā
Klaudija Drozdova
Balvu pilsētā
Zinaida Lavrova
Anna Vitola

87 GADOS
Baltinavas novadā
Anna Jermacāne
Medņevas pagastā
Marjana Slucka
Rugāju pagastā
Antonija Bērziņa
Olga Kukurāne
Susāju pagastā
Anna Ambarova
Malvīna Šaicāne
Vecumu pagastā
Janīna Ušupniece
Balvu pilsētā
Pēteris Graudumnieks
Ārija Romāne

86 GADOS
Baltinavas novadā
Avelīna Liniņa
Bērzkalknes pagastā
Valija Ģermele
Kubulu pagastā
Maiga Priedeslaipa
Rugāju pagastā
Velta Vaiba
Viļakas pilsētā
Anna Pavlova
Antoņina Rozīte
Balvu pilsētā
Valentīna Vitkeviča

85 GADOS
Bērzpils pagastā
Evģenija Vucāne
Kubulu pagastā
Lūbova Sergejeva
Lazdulejas pagastā
Zane Mažūikaite
Šķilbēnu pagastā
Jeļena Soldatenkova
Anna Vizule
Tilžas pagastā
Mīlda Stalidzāne

84 GADOS
Lazdukalna pagastā
Bronislava Bērziņa
Medņevas pagastā
Anna Ločmele
Susāju pagastā
Helēna Šaicāne
Tilžas pagastā
Antonija Pauliņa
Vectilžas pagastā
Ģenovefa Pleša
Balvu pilsētā
Lidija Kazekina

83 GADOS
Baltinavas novadā
Bernadeta Logina
Lazdukalna pagastā
Anna Boža
Medņevas pagastā
Jāzeps Duļbinskis
Rugāju pagastā
Marija Terentjeva
Tilžas pagastā
Aija Žirnija
Balvu pilsētā
Erna Kudrjavceva
Klaudija Rubīne

Zinaida Diča
Antoņina Riuča
Anna Mača
Antoņina Smirnova
Marija Voite
Valters Kamiševs
Zinaida Pavlova

82 GADOS
Bērzpils pagastā
Marcijana Kriviša
Briežuciema pagastā
Anna Bitaine
Rugāju pagastā
Anna Karele
Tilžas pagastā
Janina Loča
Vecumu pagastā
Feodosija Bukovska
Berta Gavrilova
Balvu pilsētā
Jezups Ločmelis
Ņina Fjodorova
Vilma Careva
Sofija Poikāne

81 GADĀ
Bērzpils pagastā
Veronika Griestiņa
Briežuciema pagastā
Hendriks Začests
Rugāju pagastā
Austra Socka
Šķilbēnu pagastā
Malvina Romka
Vecumu pagastā
Jūlija Augustāne
Jeļena Baikova
Viķsnas pagastā
Elmārs Reveliņš
Balvu pilsētā

Elfrīda Ābeltiņa
Ņina Ķisele
Lūbova Aleksandrova

80 GADOS
Bērzpils pagastā
Lucijans Bērziņš
Dzidra Kindzule
Bērzkalknes pagastā
Jeģenija Mincāne
Kubulu pagastā
Anna Korklova
Rugāju pagastā
Rūdolfs Lietuvietis
Susāju pagastā
Leonora Serdāne
Šķilbēnu pagastā
Madaļa Krakope
Tilžas pagastā
Zelma Boldāne
Žiguru pagastā
Leontīne Slišāne
Viļakas pilsētā
Leontīne Strupka
Balvu pilsētā
Boriss Ņikitins
Alberts Bušs
Tekla Poda
Tamāra Rundzāne
Daina Siņicina

Iespēja

Tirgojas un piedāvā sadzīves pakalpojumus

Ne tikai novadu, bet arī pagastu centros atrodas nelieli pārtikas un rūpniecības preču veikaliņi, kas dod iztiku saviem saimniekiem, kā arī ietaupa ceļa izdevumus vietējiem iedzīvotājiem, jo pēc katras cepamās eļļas pudeles vai diegu spoles uz lielveikalu nepieskraidīsi. Baltinavas veikala "Verēna" vadītāja un pārdevēja LIDIJA BISTROVA atzīst: "Iztikai sev nopelnām, pašvaldībai pabalsts nav jālūdz."

Baltinavā, kas ir novada centrs, darbojas četri pārtikas veikali, viens rūpniecības preču veikals un lietoto apģērbu veikals. Veikalā "Verēna" tirgo tikai rūpniecības preces, daļa no tām ir autotransportam un motorzāģiem nepieciešamais. Vietējiem iedzīvotājiem izlīdz arī ar sadzīves pakalpojumiem - apavu labošanu, apģērbu ķīmisko tīrīšanu, veļas mazgāšanu.

"Veikals un uzņēmums pieder SIA "Auto Lars", kura īpašnieks ir mans dzīvesbiedrs Gunārs Ozoliņš," saka L. Bistрова. Sieviete stāsta, ka agrāk veikala ēkā atradies sadzīves pakalpojumu punkts un viņa bija tā vadītāja. Pēc tam sadzīves pakalpojumu uzņēmums Balvos, kam Baltinavā piederēja uzņēmuma filiāle, izputēja. Arī Lidijai nācās meklēt darbu, viņa sāka strādāt par pārdevēju vienā no vietējiem pārtikas veikaliņiem. Pēc tam dzīvesbiedrs nodibināja savu uzņēmumu, izveidojot veikalus Tilžā un Baltinavā, kur tirgoja pārtiku. Pēc laika situācija mainījās un uzņēmums pārgāja uz rūpniecības preču tirdzniecību Baltinavā, daļēji arī minētā veikala telpās. Kad pašvaldība izsolē pārdeva atlikušo ēkas daļu, to iegādājās SIA "Auto Lars", paplašinot tirdzniecības telpas. Taču pircēju loks palicis iepriekšējais - vietējie iedzīvotāji, kuru vairāk nekļūst. "Stāsta gan, ka pēc diviem gadiem arī Baltinavā būšot ķīnieši, kāds jau esot izrēķinājis," smeļ Lidija. Runājot par uzņēmuma snieg-

Optimistes. Bijušās sadzīves pakalpojumu darbinieces Lidija un Ludmila nav zaudējušas optimismu, strādājot arī citā laikā un citos apstākļos.

tajiem sadzīves pakalpojumiem, Lidija stāsta, ka SIA "Auto Lars" ir noslēgts līgums ar uzņēmumiem Rēzeknē, kas sniedz iedzīvotājiem nepieciešamos sadzīves pakalpojumus. SIA "Auto Lars" labošanai, tīrīšanai vai mazgāšanai nepieciešamo apģērbu, apavus no iedzīvotājiem pieņem Baltinavā, tad tos nogādā Rēzeknē, bet pēc aptuveni divām nedēļām atved. Protams, lielu peļņu uzņēmums no tā negūst, bet cilvēkiem izpalīdz.

Viena no veikala telpām ir iznomāta LUDMILAI DUBKOVAI, kura sniedz šūšanas pakalpojumus, kā arī veikala vadītājas prombūtnes laikā apkalpo pircējus. Arī viņas dzīvesstāsts ir līdzīgs Lidijas stāstam. Viņa Baltinavā ieprecējusies, padomju gados strādājusi par šuvēju sadzīves pakalpojumu punktā. Tad te strādāja 6 - 8 šuvējas, bet, pakalpojumu sistēmai sabrūkot, darbu zaudējusi, taču profesija nav tāda, lai iegūtās prasmes nevarētu izmantot. Ludmila šuj un remontē apģērbu, lai gan pieprasījums pēc šūšanas pakalpojumiem nav tāds, kā agrāk. "Lielākoties nākas pāršūt

drēbes, kas kādreiz bijušas labas kvalitātes, bet tagad kļuvušas nemodernas. Jaunu apģērbu vairāk iznāk šūt vasarā, kad skolās sākas izlaidumi," stāsta Ludmila.

Arī uzņēmuma īpašnieks GUNĀRS OZOLIŅŠ uzņēmējdarbību uzsāka pēc tam, kad zaudēja algotu darbu energoceltniecības uzņēmumā. Uzņēmums izputēja. "Sāku nodarboties ar tirdzniecību, kā daudzi, bet viens no galvenajiem uzņēmuma (sākumā - individuālā, kas vēlāk pārtapa par sabiedrību ar ierobežotu atbildību) darbības virzieniem bija transporta pakalpojumi. Uzņēmumam bija līgums ar akciju sabiedrību "Balvu Maiznieks" par produkcijas piegādi klientiem Latvijā. Taču sakarā ar "Balvu Maiznieka" finansiālajām problēmām no šī pakalpojuma nācās atteikties. Akciju sabiedrība mums ir parādā prāvu naudas summu, bet patlaban "Balvu Maiznieks" atrodas tiesiskās aizsardzības procesā. Zaudējot transporta pakalpojumus, SIA "Auto Lars" nācās samazināt arī strādājošo skaitu un domāt, kā savu biznesu virzīt nedaudz citā virzienā.

Vaļasprieku pārvērš precē

Lauku labumu tirdziņš (zaļais vai amatnieku,- kā nu kuram to labpatik saukt) Balvos piesaistījis pirkst un pārdot gribētāju interesi gan no pašu, gan ārpusnovada iedzīvotāju puses. "Tirdziņā aicināti piedalīties cilvēki, kuri kaut ko radijuši pašu rokām un vēlas to pārdot," saka Ziemeļlatgales Biznesa centra vadītājs Viktors Šļuncevs.

Vienā no Balvu tirdziņiem ievēroju jaunu sievieti, kura tirgoja pašdarinātas rotaļlietas bērniem, rotaslietas jaunākām un vecākām dāmām, kā arī dažādas citas interesantas lietiņas. Iepazīstoties uzzināju, ka LINDA VEGNERE ir balveniete, bet vairāk nekā desmit gadus jau dzīvo un strādā Rīgā par angļu valodas skolotāju vienā no galvaspilsētas vispārīgizglītojošām skolām. Ar rokdarbiem sākusī nodarboties, gaidot bērniņu un mazā kopšanas laikā. "Obligāto zeķi skolas laikā man noadīja ome, bet pati šo procesu izkodu cauri vēlāk, pievērsoties arī citiem rokdarbiem. Tamborēt pratu, bet pārējās rokdarbu prasmes apguvu, lasot attiecīgu literatūru, rokoties internetā un piedaloties jauno māmiņu skolas nodarbībās," atceras Linda. Šovasar Linda tirgošanās procesu izmēģināja divos tirdziņos Balvos un ir apmierināta. Interese par viņas rokdarbiem bija. Pircēji iegādājās gan rotaļlietas, gan rotaslietas.

Linda tirdziņos vēlas piedalīties arī turpmāk, ja vien tam būs laiks.

Ziemeļlatgales Biznesa centra vadītājs Viktors Šļuncevs kā piemēru min arī skolnieku Uvi Pošeiku, kurš tirdziņos piedalās ar paša darinātiem putnu būriņiem, putnu barotavām, drēbju pakaramajiem. Un kālab ne? "Zēns tos darinājis paša rokām un, piedāvājot tirdziņa apmeklētājiem, pats mēcās nopelnīt naudiņu," viņš saka. Biznesa centra vadītājs pastāstīja, ka plānots uz tirdziņiem uzaicināt arī populārus amatniekus, kuru vārdi pazīstami gan tuvākā, gan tālākā apkārtnē. Viņu darinātie darbi, protams, maksā dārgāk, nekā vietējie amatnieku darinājumi, bet, tos aplūkojot, pircējiem ir iespēja gūt arī estētisku baudījumu. Vietējiem amatniekiem tas ir mērķis, uz kuru tiekies. Tāpat V. Šļuncevs informēja, ka ziemā tirdziņš pārceļas uz telpām, bet pavasarī atkal atgriezīsies ierastajā vietā laukumā iepretim kultūras namam.

Pirmais tirdziņš. Šovasar Linda Vegnere pirmo reizi piedalījās tirdziņā Balvos un ar rezultātu ir apmierināta. Pircēji iegādājās Lindas tamborētos attīstošos grabuļus mazuļiem, kā arī viņas darinātās rotaslietas.

Īsumā

Darbi pabeigti, atlicis pārgriezt lentu

Rekonstruētais ceļa posms. Rekonstruētais ceļa posms pie pagrieziena uz Šķilbēniem ar jaunām autopieturām.

Pabeigti ceļa Viļaka- Kārsava rekonstrukcijas darbi ceļa posmā no Medņevas līdz Rekovai, atstājot vien pašu mazumiņu. "Ceļu būves uzņēmuma "Lemikainen" strādnieki vēl pielabo pievedceļus, sakārto ražošanas noliktavu vietas. Protams, atlicis arī vēl ceļu nodot ekspluatācijā oficiāli," pastāstīja a/s "Latvijas valsts ceļi" Balvu nodaļas vadītājs Uldis Matisāns. Ceļš rekonstruēts un tam uzklāts melnais segums desmit kilometru garumā ar Eiropas Savienības finansālu atbalstu. Saskaņā ar finansējuma nosacījumiem melnais segums netika atjaunots vienīgi apdzīvotās vietās - Medņevā, Rekovā.

Aicina reģistrēties "Mazā biznesa diena!"

Šonedēļ ar Latvijas Pasta gādību 33000 mikro un mazie uzņēmēji saņems aicinājumu reģistrēties aktīvai dalībai Vislatvijas iniciatīvā "Mazā biznesa diena", kas notiks šī gada 16. novembrī, kā arī uzlīmi, kuru izmantot kā noformējumu savai tirdzniecības vai pakalpojumu sniegšanas vietai.

"Mazā biznesa dienas" mērķis ir dot iespēju mikro un mazajiem uzņēmumiem atvērt durvis jauniem klientiem, aicinot patērētājus atbalstīt viņus gan ar uzslavu vai padomu, gan pirkumiem vai pasūtījumiem.

www.mazabiznesadiena.lv aicināti reģistrēties ne tikai tie uzņēmumi, kas atlasīti pēc Lursoft datiem (mikrouzņēmumi līdz 5 darbiniekiem un 100 000 latu apgrozījumu, bet mazie uzņēmumi līdz 10 darbiniekiem un 300 000 latu apgrozījumu), bet arī tie, kuri tikko uzsākuši uzņēmējdarbību vai arī dod darbu mazākam darbinieku skaitam un apgrozījums ir neliels.

Iniciatīvas organizatori cer, ka 16. novembrī mazie uzņēmumi būs labi sagatavojušies un spēs par sevi pastāstīt skaļāk nekā ikdienā.

Lappusi sagatavoja I. Zinkovska

Laikraksts "Vaduguns" sadarbībā ar SIA "Senda Dz" reizi mēnesī lasītājiem piedāvā dažādas receptes – vienkāršas un sarežģītas. Šī uzdevuma īstenošanu sarežģī būtisks nosacījums. Proti, produktu iegādei, kas nepieciešami maltītes pagatavošanai, drikst tērēt ne vairāk kā piecus latus.

Ēdienam jābūt daudzveidīgam

Lauku tūrisma mītnes "Rūķiši" jaunākā saimniece MARGITA ŠTĀLE-KRĒMERE uzskata, ka ēdienam, kuru pasniedz, piemēram, pusdienās, jābūt daudzveidīgam, dažādām garšām bagātam un skaisti pasniegtam. Šoreiz viņa ar palīgiem izvēlējās pagatavot tvaicētus dārzeņus ar kuskusu, griķus ar saulespuķu sēkliņām un pastu, ko mēs visbiežāk saucam par makaroniem, karija mērcē. Jāpiebilst, ka galdā celtais ēdiens bija gan veselīgs, gan sātijs.

Izvēlas produktus. Tos Margita izvēlējās vairākos Balvu lielveikalos, jo katrā no to plauktiem ir citas preces. Iepirkumu groziņā rindojās pasta, griķi, saulespuķu sēkliņas, dārzeņi, augļi, eļļa, vistas fileja, garšaugi, garšvielas un vēl daudzi ēdienu pagatavošanai nepieciešami sūkumi. Tumšzaļi brokoļi, krāsaina paprika, sarkani tomāti - svarīgi, lai ēdiens būtu arī acij tīkams. Mirkli padomājusi, Margita izvēlējās arī vīnu.

Vāra griķus un apcep sēkliņas. Kamēr katliņā vārījās griķi, uz pannas apgrauzdēja saulespuķu sēkliņas. Vārot griķus, svarīgi ievērot vārīšanas laiku, kas norādīts uz iepakojuma.

Sagriež dārzeņus. Griež un katliņā liek brokoļus, puķkāpostus, burkānus. Margita izvēlējās pievienot arī saldētus zaļos zirnīšus. Dārzeņus uz mazas uguns nelielā ūdens daudzumā liek tvaicēties.

Pie galda. Margita, Genovefa, Mārite un citi pusdienotāji atzina, ka ēdienu pie skaisti saklāta galda baudīt ir daudz patīkamāk. Ēdienu garšas papildināja grieķu salāti, jogurta mērcē, karsts vitaminizēts dzēriens un malcs sausā sarkanvīna.

Apcep vistas fileju. Pastai pievieno saceptu vistas fileju ar dārzeņiem, kurus labāk izvēlēties krāsainus - šoreiz tā bija sarkanā un dzeltenā paprika.

Nokāš virumu. Pastu izvēlas to, kas palielajā un caurspīdīgajā pakā izskatās kā mazi kamoliņi. Ievēro vārīšanas laiku un tad nokāš.

Pievieno kuskusu un Vidusjūras garšvielas. Vadoties pēc norādījumiem, kas lasāmi uz "Couscous" paciņas, tos novāra, kas ilgst apmēram divas minūtes, tad pievieno tvaicētajiem dārzeņiem un visu samaisa.

Grieķu salāti gatavi. Margitas palīgi bija sarūpējuši arī grieķu salātus, kas lieliski iederējās pie pusdienu ēdieniem.

"Couscous" ar tvaicētiem dārzeņiem

Vadoties pēc norādījumiem, kas minēti uz kuskusa paciņas, tos izvāra. Atsevišķā katlā tvaicē dažādus dārzeņus, vēlams - krāsainus. Gataviem dārzeņiem piejauc kuskusu un garšvielas, vēlams - Vidusjūras, kas ēdienam piedod izsmalcinātu garšu.

Griķi ar saulespuķu sēkliņām

Vārītiem griķiem pievieno apgrauzdētas saulespuķu sēklas un sasmalcinātus zaļumus - dilles, pētersīļus, baziliku.

Pasta karija mērcē

Uzvāra pastu. Katlā apcep vistas fileju un dārzeņus - zaļos zirnīšus, papriku, var pievienot sēnes. Pievieno saldo krējumu, piparus, sāli, kariju. Pieliek pastu un samaisa. *Labu apetīti!*

Biedrība "Jaunatne lauku attīstībai" īstenojusi projektu "LABO GARŠU UN SAJŪTU STUDIJA RŪĶIŠU CIEMĀ". Notikušas četras kulinārijas meistarklases ikvienam interesentam. Realizēta arī projekta 2.kompetente "Pilsoniskās līdzdalības aktivitātes "Kā sadzīvot ar upi"".

Projekts īstenots Sorosa fonda - Latvija iniciatīvas "Pārmaiņu iespējas skolām" 2.kārtas "Skola kā kopienas attīstības resurss" 1. komponentes "Tālākizglītības, uzņēmējdarbības un nodarbinātības veicināšana" ietvaros sadarbībā ar Rugāju novada domi un Rugāju novada vidusskolu.

Aktuāli

Rugājos uzstādītas jaunas ceļa zīmes. Vai to nav par daudz?

Šī gada pavasarī Rugāju novada dome Satiksmes ministrijai nosūtīja vairākus ierosinājumus satiksmes drošības uzlabošanai Rugājos. Autoceļa posmā, kur Rugāju novada izglītības iestādes ēkas atrodas tā abās pusēs, ar katru gadu pieaug satiksmes intensitāte. Tomēr, aizbīdinoties ar līdzekļu trūkumu, nepieciešamo drošības uzlabošanas darbu nebija jau gadiem ilgi.

Veikts ceļu drošības audits

Rugāju novada pašvaldības Lauku un uzņēmējdarbības atbalsta centra vadītāja MĀRĪTE ORNIŅA informēja, ka Rugāju ciemā "Ceļu satiksmes drošības direkcija" veica ceļu drošības auditu. Rezultātā šobrīd Kurmenes ielā, kas ir arī valsts reģionālais autoceļš P47 (Balvi - Kapūne), notiek nepieciešamie darbi, lai ceļa braucamā daļa kļūtu pārrēdzama un drošāka gan gājējiem, gan arī autobraucējiem. "Nozāģēti ceļmalā augošie koki, kuru zari traucēja redzamībai. Lai uzlabotu satiksmes drošību Rugāju novada vidusskolas tuvumā, centrā uzstādītas zīmes ar ātruma ierobežojumu līdz 30 km/h. Uzstādītas arī transportlīdzekļu stāvēšanas un apstāšanās ierobežojošas ceļa zīmes, lai izvairītos no avārijas situācijām, kas rodas, veicot apbraukšanas manevrus nepārrēdzamā ceļa posmā. Tāpat uzstādītas galvenās ceļa zīmes pirms visiem krustojumiem ar mazāk svarīgiem ceļiem. Visi šie darbi veikti par "Latvijas Valsts ceļu" Latgales reģiona Balvu nodaļas pārziņā esošā tīkla uzturēšanas finanšu līdzekļiem," stāsta Rugāju novada pašvaldības pārstāve.

M.Orniņa Rugāju novada iedzīvotājus un viesus aicina ievērot jaunās ceļa zīmes Rugāju ciema centrā.

Zīmes čum un mudž

Rugāju novada pašvaldības speciāliste M.Orniņa uzsver, ka satiksmes drošības pasākumi Rugāju centrā nav speciāli izdomāti apgrūtinājumi autobraucējiem, bet gan mūsu pašu un bērnu drošībai. Tajā pašā laikā izskanējuši

Jaunās zīmes. Rugāju centrā uzstādītas vismaz 30 jaunas ceļa zīmes. Valsts policijas Balvu iecirkņa inspektors Jānis Kokorevičs pārliecināts, ka informāciju autovadītājiem un gājējiem varēja nodot ar mazāku ceļa zīmju skaitu.

Drošības uzlabošana. Lai ceļa braucamā daļa būtu pārrēdzamāka un drošāka, ceļmalā augošos kokus, kas traucēja redzamībai, nozāģēja.

viedokļi, ka salīdzinoši nelielajā ceļa posmā zīmju ir pārāk daudz. Kopumā abās ceļa pusēs ir vismaz 30 ceļa zīmes.

Valsts policijas Balvu iecirkņa Patruļpolicijas nodaļas Satiksmes uzraudzības rotas inspektors JĀNIS KOKOREVIČS, lūgts vērtēt situāciju Rugāju centrā, uzskata, ka uzstādīto ceļa zīmju skaits

viennozīmīgi ir pārāk liels. "Domāju, daudzo zīmju skaits autovadītāju koncentrēšanos drošai braukšanai neietekmēs. Tajā pašā laikā nepieciešamo informāciju autovadītājiem un gājējiem varēja nodot ar mazāku zīmju skaitu. Tāpat dažviet tās uzstādītas nevietā," pārliecināts Balvu iecirkņa inspektors.

Informē policija

Nepilngadīgās sabiedriskā vietā dzer

21.oktobrī reģistrēts notikums, ka Tilzā divas nepilngadīgas jauniešas – 1997. un 1998.gadā dzimušas – kādas mācību iestādes teritorijā lietoja alkoholu.

Nozog medu

22.oktobrī saņemts iesniegums, ka Baltinavas novadā kādam vīrietim nozaga 30 litru kannu ar medu.

Brauc ar divriteni dzērūmā

22.oktobrī Tilzā 1958.gadā dzimis vīrietis brauca ar velosipēdu 2,32 promiņu alkohola reibumā.

Avarē un lieto alkoholu

22.oktobrī Viļakā 1989.gadā dzimis vīrietis brauca ar automašīnu "BMW", netika galā ar tās vadību, nobrauca no ceļa braucamās daļas un apgāzās. Transportlīdzekļa vadītājam sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu par ceļu satiksmes negadījumu. Tāpat policija konstatēja, ka vīrietis pēc negadījuma lietoja alkoholu un atradās 2,02 promiņu alkohola reibumā.

Bez tiesībām un dzēris

23.oktobrī Balvos 1991.gadā dzimis jauniešs brauca ar automašīnu "Mazda" 1,03 promiņu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām.

Pakaļdzīšanās Viļakā

22.oktobrī Viļakā automašīnas "BMW" 1989.gadā dzimušais vadītājs nepakļāvās vairākkārtējai policijas darbinieku likumīgai prasībai apturēt transportlīdzekli. Kad likumsargi pārkāpēju apturēja, noskaidrojās, ka vīrietis automašīnu vadīja bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Nozog arklus

24.oktobrī saņemts iesniegums no kāda vīrieša, ka Tilzas pagastā no viņam piederošas mājas pagalma nozagts traktora arklis. Uzsākts kriminālprocess.

Izraisa sadursmi

25.oktobrī Balvos, Brīvības ielā, 1980.gadā dzimis vīrietis atpakaļgaitā vadīja automašīnu "Volkswagen" un uzbrauca stāvošam transportlīdzeklim "Ford". Sastādīts saskaņotais paziņojums. Cietušo nav.

Īsumā

Robežsargiem un policijai būs oficiālas svētku dienas

22.oktobrī Ministru kabinets atbalstīja likumprojektu "Grozījums likumā "Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām"". Tas paredz, ka Robežsargu diena būs oficiāli atzīmējama diena 7.novembrī, savukārt Policijas darbinieku diena – 5.decembrī. Grozījumi likumā izdarīti, lai godinātu policijas darbiniekus un robežsargus, kuri nodrošina valstiski svarīgu funkciju izpildi. Šādu Iekšlietu ministrijas pakļautībā strādājošu cilvēku aptuvenais skaits Latvijā šobrīd ir 11 363 personas, neskaitot bijušos darbiniekus.

Jāpiebilst, ka Ugunsdzēsēju un glābēju dienu oficiāli atzīmē 17.maijā.

Atgriezoties pie publicētā

Sūdzības par ceļa remontdarbiem Viļakā nenorimst

Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma kārtējo sūdzību par remontdarbiem Tautas ielā, Viļakā. *redzēt!*

"Kādi saimnieki, tāda vide!"

Viļakas iedzīvotāja atsūtīja vēstuli, kurā jautā, vai iedzīvotājiem tiešām jākaunas par savu pilsētu un jānoskatās tās iznīcībā? "Ielas rok desmitiem reižu, firmas (strādnieki) maina biežāk nekā zeķes, ceļi - neizejami, nemaz nerunājot par pārvietošanos ar automašīnu. Tautas ielas iedzīvotājiem drīzumā būs jāklūst par Karlsoniem un jau laikus jāskatās domāt par propellera iegādi. Tā būs vienīgā iespēja, kā civilizēti nokļūt līdz darbam, skolai, veikalam, nevis kā mežoniem no purva – ar dubļainiem apaviem (labākajā gadījumā). Ir saprotams, ka notiek remontdarbi, taču jāpadomā arī par iedzīvotājiem un to, kādu piemēru rāda iebraucējiem. Iela ir praktiski neizbraucama, taču nav nevienas ceļa zīmes, kas par to brīdinātu iebraucējus. Kur skatās remontdarbu uzraugi? Viļakas novada pašvaldības ēka un tās apkārtnē ir sakopta, tālāk mūsu novada galvas neredz un negrib

"Darbs notiek intensīvi"

Viļakas novada domes priekšsēdētāja vietnieks LEONĪDS CVETKOVSKIS skaidro, ka darbs Viļakā pie projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Viļakā" notiek intensīvi. To realizē SIA "Build up Development & Wall Baltic". Realizācijas termiņš – šī gada 31.decembris. "Tautas ielā tagad notiek darbi pie patērētāju pieslēgšanas pie centrālā ūdensvada un kanalizācijas. Pēc projekta realizācijas iedzīvotāji saņems kvalitatīvu ūdeni un arī varēs pieslēgties pie centrālās kanalizācijas. Savukārt par ceļa zīmju uzstādīšanu un darba drošību atbild firma, kura šo projektu realizē," stāsta L.Cvetkovs.

Savukārt ģenerāluzņēmēja SIA "Build Up Development" valdes loceklis JĀNIS ANIS telefonsarunā ar laikrakstu "Vaduguns" pastāstīja, ka remontdarbus pabeigs tuvāko divu - trīs nedēļu laikā, jo ir palikuši tikai labiekārtošanas darbi. Savukārt uz jautājumu, vai remontdarbus nebija

plānots pabeigt ātrāk, J.Anis atbildēja: "Gan - jā, gan - nē. Grūti komentēt."

Jāpiebilst, ka par "Build Up Development" sūdzējušies jau iepriekš. Piemēram, vēl pavisam nesen, šī gada septembrī, Vecumnieku novadā nepilnu pusotru miljonu vērtās iekārtas, kas uzbūvētas par Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzekļiem ar pašvaldības līdzdalību, gatavojās nodot ekspluatācijā, bet vairākiem apakšuzņēmējiem par padarīto joprojām nebija samaksāts, lai gan iepriekš algu solīja samaksāt. Ģenerāluzņēmējs "Build Up Development" vēl septembrī bija parādā septiņus tūkstošus latu uzņēmumam "Alianse" un 17 tūkstošus – "Vionai", kā arī ievērojamas summas pārējiem uzņēmumiem. J.Anis tolaik skaidroja, ka darbi paveikti nekvalitatīvi.

Solījumi izskanējuši arī tuvākajā laikā pabeigt remontdarbus Viļakā. Pārliecināties, vai šie vārdi nav tukši, Viļakas pilsētas iedzīvotājiem dots vēl viens termiņš. Tagad tiem jābūt pabeigtiem ne ilgāk par novembra vidu.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

